
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ
СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИХ СТРУКОВНИХ
СТУДИЈА

Ниш, јануар 2024.

САДРЖАЈ:

УВОД

1. Поступак самовредновања
  - 1.1. Субјекти поступка самовредновања
  - 1.2. Опис поступка самовредновања
2. Методологија

Први део

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

1. Преглед историјског развоја
2. Сумарни приказ актуелног стања
3. Мисија и визија Факултета

Други део

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

1. Стандард 4: Квалитет студијског програма
2. Стандард 5: Квалитет наставног процеса
3. Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника
4. Стандард 8: Квалитет студената
5. Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
6. Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
7. Стандард 11: Квалитет простора и опреме
8. Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета
9. Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Трећи део

ПРИЛОЗИ

1. Списак прилога
2. Прилози

I. УВОД

Схватајући значај изградње и примене културе квалитета, Правни факултет Универзитета у Нишу је, почев од сачињавања првог Извештаја о самовредновању – 2008. године, у складу са *Законом о високом образовању* и прописаним стандардима, проводио поступак перманентне провере достигнутог нивоа квалитета и његовог унапређивања.

У погледу самовредновања установе, Факултет је први пут провео поступак самовредновања у току припрема за први циклус акредитације. У оквиру тог циклуса акредитације проведен је поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета, предвиђених *Законом о високом образовању*, *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање*, *Правилником о квалитету Правног факултета Универзитета у Нишу* и *Правилником о самовредновању Правног факултета Универзитета у Нишу*. У периоду након сачињавања првог извештаја о самовредновању установе до данас – Факултет је редовно проводио поступке оцене квалитета и у вези са тим писани су и објављивани извештаји о самовредновању установе. Сви извештаји о самовредновању објављени су на сајту Факултета (<http://www.prafak.ni.ac.rs/kvalitet/odbor-za-kvalitet/izvestaji-o-samovrednovanju.html>).

Осим самовредновања установе, Факултет ће надаље приступати и самовредновању сваког студијског програма понаособ. Овај Извештај о самовредновању посвећен је специјалистичким струковним студијама права.

1. Субјекти поступка самовредновања

У поступку самовредновања учествовали су бројни органи и тела Факултета.

Решењем Декана Факултета бр. 01-2471 од 26. 09. 2023. године образована је Комисија за израду извештаја о самовредновању, у следећем саставу:

1. Проф. др Милош Прица, председник,
2. Доц. др Марија Драгићевић, члан,
3. Милош Ђирић, студент продекан, члан,
4. мр Миодраг Живковић, члан,
5. Богољуб Рочкомановић, члан,
6. Наташа Станојевић, члан,
7. Кристина Младеновић, члан,
8. Бранко Стевановић, члан,
9. Владимир Благојевић, члан,
10. Ненад Милошевић, члан и
11. Весна Данковић, члан.

Поступак самовредновања заснован је на резултатима оствареним у раду *Одбора за квалитет*, који чине представници наставног и ненаставног особља и студената. Чланове Одбора, из реда наставника и сарадника, изабрало је Наставно-научно веће, тајним гласањем, већином гласова укупног броја чланова. Члана Одбора из реда студената изабрао је Студентски парламент, а члан из реда ненаставних радника изабран је на заједничком састанку ненаставних радника, тајним гласањем, већином гласова. У поступку самовредновања узети су у обзир и резултати остварени у раду *Комисије за праћење и унапређивање студирања и Комисије за односе са студентима*, као сталним комисијама Одбора за квалитет, образованим у складу с одредбама *Правилника о квалитету*. У прикупљању података учествовале су све организационе јединице Факултета.

2. Опис поступка самовредновања

Факултет је, схватајући значај изградње и примене културе квалитета, у складу са *Законом о високом образовању* и прописаним стандардима, почев од сачињавања првог Извештаја од 2008. године, наставио поступак перманентне провере достигнутог нивоа квалитета и његовог унапређивања.

У поступку самовредновања коришћени су разноврсни извори и методи за прикупљање података, примерени овом типу истраживања: анализа службене документације, анкетирање, предлози Одбора за квалитет и Наставно-научног Већа Факултета, као и подаци са њихових расправа, што је све пропраћено и SWOT анализом.

Самовредновање је засновано на свеобухватном приступу, при чему су вршене разноврсне квантитативне и квалитативне анализе. Примењена методологија омогућила је да се из различитих перспектива сагледа квалитет

студијских програма и наставног процеса, исходи учења, услови рада студената, наставника и сарадника, рад факултетских служби и др, и на тај начин стекне целовит и објективни увид у све области квалитета.

Једна од кључних метода за прикупљање података била је анкетање студената и других релевантних група испитаника. Непосредни циљ анкетања био је да се испита како поједине групе испитаника сагледавају квалитет студија, наставе, услова студирања и рада на Факултету, како би се тачно и објективно проценио квалитет рада и утврдило у којим сегментима делатности квалитет рада није на задовољавајућем нивоу, као и да се пројектују адекватне мере и активности, у циљу превазилажења уочених слабости.

Анкетање је део новоуспостављеног институционалног система управљања квалитетом, који треба да обезбеди унапређивање рада Факултета у свим областима обезбеђења квалитета, развијање културе квалитета, као и мотивисање свих запослених да властитим залагањем допринесу сталном поспешивању утврђених стандарда квалитета.

Први поступак анкетања студената спроведен је јануара 2008. године, на основу одлуке Одбора за квалитет. Поступак анкетања студената спроведен је према одредбама *Правилника о студентском вредновању квалитета студија Универзитета у Нишу* и *Правилника о студентском вредновању квалитета студија Правног факултета у Нишу* („Билтен Правног факултета у Нишу“ бр. 111/2008), као и у складу са *Упутством за анкетање студената, обраду, коришћење и презентовање података школске 2007/2008. године*, које је 08. 01. 2008. године донео Одбор за квалитет. Овим упутством предвиђене су стриктне процедуре у погледу припреме и руковања анкетним материјалом, обраде података, припреме извештаја и начина презентовања прикупљених података.

У складу са правилима о анкетању, Одбор за квалитет утврдио је методологију анкетања, време анкетања, садржину анкетних упитника, индикаторе квалитета, као и репрезентативни узорак. Анкетање је спроводила Комисија за праћење и унапређивање студирања Факултета. За уношење и обраду података образоване су посебне комисије, које су у Рачунском центру Факултета, уз подршку особља Центра, кодирале одговоре и уносиле податке у табеле. Тако унети подаци су потом трансферисани у SPSS формат и обрађени помоћу SPSS програмског пакета.

Комисија за праћење и унапређивање студирања Правног факултета Универзитета у Нишу припремала је појединачне извештаје о резултатима анкетања, за сваку групу испитаника и достављала их Одбору за квалитет.

У прикупљању података о успеху студената на испитима и у студирању коришћене су базе података из службене евиденције, коју води Служба за наставу и студентска питања. Обрада и презентација података вршена је према методолошким упутствима Одбора за квалитет.

У јесењем семестру школске 2013/2014. године, Одбор за квалитет је одлучио да се проведе електронско анкетање студената о квалитету наставно-педагошког рада наставника и сарадника и квалитету уџбеника, али због веома слабог учешћа студената у том анкетању, Одбор за квалитет био је принуђен да се врати на класичан метод анкетања студената путем

попуњавања анкетних листића. Због околности изазваних епидемијом вируса КОВИД–19, поновно се приступило електронском анкетању студената. Анкетању студената приступало се редовно и током последње четири школске године обухваћене овим извештајем, тако да се може закључити да се на Правном факултету Универзитета у Нишу снажно развила свест о праву студената на анонимну оцену педагошког рада наставника и сарадника, као и других сегмената наставног процеса на основним, мастер и докторским студијама права.

II. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

Назив високошколске установе:

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ, ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Адреса:

Трг краља Александра бр. 11

Web адреса: www.prafak.ni.ac.rs

E-mail: pravni@prafak.ni.ac.rs

Образовно-научно поље:

Друштвено-хуманистичке науке

Правни факултет Универзитета у Нишу (у даљем тексту: Факултет) је високошколска образовно-научна установа са својством правног лица, у саставу Универзитета у Нишу, са правима и обавезама које му припадају на основу Закона и Статута. Факултет је матичан за следеће уже научне области: правно-теоријска; јавно-правна; кривично-правна; грађанско-правна; трговинско-правна; међународно-правна; правно-историјска; правно-политичка; правно-социолошка и правно-економска.

Факултет је регистрован код Привредног суда у Нишу. Матични број јединственог регистра је 07174691.

1. Историјска ретроспектива

Правни факултет у Нишу основан је 1960. године, као Правни одсек Правно-економског факултета у Нишу, у саставу Универзитета у Београду. Од 1. октобра 1970. године, Факултет је самостална високошколска установа у саставу Универзитета у Нишу.

Настава на основним студијама започела је 1. октобра 1960. године. Прву генерацију студената школске 1960/61. године чинила су 503 студента. У истој школској години Факултет је, у сталном радном односу, имао само четири наставника и два сарадника.

Од оснивања до 1965. године и од 1978. до 1986. године, Факултет је организовао наставу у двогодишњем и четворогодишњем трајању, за стицање дипломе вишег образовања (правник), односно дипломе високог образовања (дипломирани правник). Све до 1992. године настава је посебно организована за редовне и ванредне студенте. Због великог броја ванредних студената, Факултет је, у периоду од 1964-1977. године, оснивао центре за ванредно

студирање изван свог седишта, а у току 1977. године формирао је Одељење у Зајечару, које је радило све до 1988. године.

На основу Дозволе за рад Министарства просвете Републике Србије бр. 451-00-01229/2009-04 од 15. 07. 2009. године Факултет је у Високошколској јединици без својства правног лица у Медвеђи организовао и изводио наставу на студијском програму основних академских студија права до краја школске 2015/16. године, с тим да су испити обављани у Медвеђи закључно са априлским испитним роком 2018. године, а испити за преостале уписане студенте у ВШЈ у Медвеђи обављани су и доцније у седишту Факултета.

Факултет је перманентно унапређивао наставни програм, усвајањем нових наставних планова (1960, 1974, 2003, 2007). У периоду од 1960. до 1965. године, настава је извођена само на правосудном смеру, иако су постојала још два смера: привредно-правни и политичко-управни смер. Од 1969-1974. године, наставни план предвиђао је, поред обавезних, и извештан број изборних предмета, чије је изучавање обезбеђивало извесну специјализацију. Од 1974. до 2003. године, Факултет је образовао правне стручњаке општег профила. Наставним планом од 2003. године предвиђено је осам наставних група, што је омогућило студентима да профилишу своје правничко образовање.

Од 1970. године, на Факултету се остварују последипломске студије: магистарске студије у двогодишњем трајању и специјалистичке студије у трајању од једне године. Према Наставном плану од 2003. године магистарске студије обухватале су 18 смерова, а специјалистичке 10 смерова.

Према актуелном *Статуту Правног факултета Универзитета у Нишу* („Билтен Правног факултета у Нишу“ бр. 300/2022. године), Факултет у оквиру своје делатности организује и остварује академске студијске програме на свим степенима студија, струковне студије и развија научноистраживачки рад у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука.

Факултет је у првом акредитационом циклусу припремио три студијска програма из области права: 1) студијски програм основних академских студија, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ), 2) студијски програм дипломских академских студија, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) и 3) студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ). Све наведене програме је усвојио Сенат Универзитета у Нишу својом одлуком од 04. 03. 2008. године, а затим су, Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије од 28. 11. 2008. године, сви наведени студијски програми и акредитовани.

Сенат Универзитета у Нишу је својом *Одлуком бр. 8/16-01-006/11-008 од 06. 09. 2011. године*, усвојио измене и допуне Студијског програма основних академских студија права и *Одлуком, бр. 8/16-01-004/11-007, од 06. 09. 2011. године*, усвојио измене и допуне Студијског програма дипломских академских студија права.

У последњем циклусу акредитације, Факултет је припремио, Сенат Универзитета у Нишу усвојио, а Комисија за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије акредитовала пет студијских програма:

1) студијски програм основних академских студија, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-01-00120/7/2018-03 од 25. 01. 2020. године,

2) студијски програм мастер академских студија - општи, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00376/5/2019-03 од 19. 01. 2021. године,

3) студијски програм мастер академских студија - унутрашњих послова, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00377/5/2019-03 од 29. 01. 2021. године,

4) студијски програм мастер академских студија - смер информационих технологија, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-268/4/2023-03 од 25. 07. 2023. године,

5) студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00299/5/2020-03 од 12. 04. 2021. године.

Поврх тога, у последњем циклусу акредитације акредитоване су и основне струковне студије права (Уверење о акредитацији број 612-00-00238/9/2018-03 од 27. 12. 2019. године) и специјалистичке струковне студије права (Уверење о акредитацији број 612-01-00239/8/2018-03 од 25. 01. 2020. године). У међувремену, основне струковне студије су укинуте (Одлука Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу број 01-2701/2 од 04.11.2021. и Решење Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 612-00-01586/2021-06 од 10.01.2022.).

Поред организације основних, мастер и докторских академских студија у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука, Факултет у наведеним областима организује и научноистраживачку делатност, остварује облике студија за иновацију знања, стручног образовања и усавршавања, као и полагање стручних испита. Самостално или у сарадњи са другим организацијама, Факултет обавља основна, примењена и развојна истраживања у циљу развоја образовне делатности, организује научне конференције и публикује резултате научног рада.

Факултет има закључене споразуме о сарадњи са 56 правосудних и других институција у земљи и са 37 образовних и других институција из иностранства.

Од оснивања Факултета до 31. децембра 2023. године, звање дипломирани правник стекло је 8511 студената. Научно звање магистра за одговарајуће области права стекао је 121 студент, а звање специјалисте за одговарајуће области права стекло је 55 студената. Звање мастера права стекла су 482, а звање доктора правних наука 132 студента.

2. Сумарни приказ актуелног стања

На Правном факултету Универзитета у Нишу се тренутно реализују основне академске студије права у четворогодишњем трајању, мастер академске студије права у једногодишњем трајању, докторске академске студије права у трогодишњем трајању и специјалистичке струковне студије у једногодишњем трајању.

Број студената специјалистичких струковних студија на дан 31. децембар 2023. је 31.

У периоду од 24. августа 2019. до 31. децембра 2023. године, укупан број уписаних студената специјалистичких струковних студија је 50.

На дан 31. 12. 2023. године, на Факултету је стално запослено 46 наставника и сарадника, а три наставника су уговором ангажована за извођење наставе из страних језика (немачког, француског и руског) и четири наставника на мастер студијама – смер право и информационе технологије.

Редовни професори	Ванредни професори	Доценти	Асистенти	Сарадници у настави	Наставник Енглеског језика
25	11	5	4	-	1

На Факултету је ангажовано 5 сарадника ван радног односа (демонстратора). Уговор са демонстраторима закључује се за период од годину дана.

Ненаставно особље чини укупно 35 стално запослених са различитим профилима, и то 13 са високом стручном спремом, 1 са вишом стручном спремом, 12 са средњом стручном спремом и 9 помоћних радника са основном школом.

Саобразно законским обавезама прописаним одредбама Закона о родној равноправности ("Сл. гласник РС", број 52/2021), Факултет је усвојио План за унапређење родне равноправности на Правном факултету Универзитета у Нишу за 2022. годину. Додајмо да је Факултет усвојио и Правилник о спречавању и заштити студената и запослених од сексуалног узнемиравања (Билтен ПФН, број 312/2023).

Библиотечки фонд располаже са 89.392 библиографске јединице од чега 31.566 књига - 25.552 наслова (17.492 на српском, 7.658 на страним језицима и 402 на језицима мањина) и 57.826 свезака часописа - 594 наслова штампаних часописа од којих је 407 на српском и 187 на страним језицима). Заједно са електронским, укупан број наслова часописа у онлајн каталогу износи 889. Структуру књига чини 22.552 наслова монографија (15.218 на српском, 7.021 на страним језицима, као и 313 на језику националних мањина), као и 3.000 уџбеника (2.224 на српском, 687 на страним језицима и 89 на језицима мањина).

Укупан простор	6.104 квм
Простор Библиотеке са читаоницама	583,36
Број рачунара	251
Број библиотечких јединица из области из које се изводи наставни процес	УКУПНО 88.885 Од тога: Књига 31.209 уџбеника 2.979 свезака часописа 57.676 (број наслова 592)

Имајући у виду друштвене потребе и своје људске и просторне ресурсе, Факултет се определио да своју образовну делатност остварује кроз основне академске студије, мастер академске студије, докторске академске студије и специјалистичке струковне студије.

3. Мисија и визија

Мисија:

Мисија Правног факултета Универзитета у Нишу је да, као референтна образовно-научна установа у Републици и у региону југа и истока Србије, организује, проводи и перманентно унапређује све видове и нивое високошколског образовања правника, научно-истраживачку и стручну делатност у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука, у складу са највишим стандардима квалитета, дајући тиме допринос развоју правног система, правне науке и правне струке и просперитету друштвене заједнице.

Визија:

Визија Правног факултета Универзитета у Нишу огледа се у достизању максималног нивоа квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада студената свих нивоа студија и стручњака правне струке, кроз перманентно унапређивање целокупне делатности и развијање културе квалитета, што ће омогућити да Факултет постане препознатљива, модерна и атрактивна високошколска институција у Републици, и у региону југа и истока Србије, упоредива са институцијама сличног профила и капацитета, која ужива поверење студената, послодаваца, оснивача и друштва.

III. ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

Стандард 4

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

Правни Факултет Универзитета у Нишу има вишедеценијско искуство у организацији и остваривању основних и последипломских студија у области права.

Прилагођавајући се савременим захтевима и стандардима високошколског образовања, имајући у виду људске, просторне, техничке, библиотечке, информатичке и друге ресурсе, Факултет је 2008. године припремио три нова студијска програма из области права, за које је поднео захтев за акредитацију: *Студијски програм основних академских студија права*, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ); *Студијски програм дипломских академских студија права*, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) и *Студијски програм докторских академских студија права*, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ). Сенат Универзитета у Нишу, својим одлукама од 04. 03. 2008. године, усвојио је студијске програме Факултета, који су били сачињени уз доследну примену стандарда Националног савета за високо образовање – предвиђених *Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма* („Службени гласник РС“, бр. 106/206 и 112/2008), као и *Правилником о квалитету*.

Усвојени студијски програми били су истовремено и резултат критичког преиспитивања претходних студијских програма, које је извршено уз пуно уважавање ставова, мишљења и предлога стручне правничке јавности. У току израде студијских програма, Факултет је имао у виду и заључке Конференције правних факултета у Србији, одржане у Београду 19. 10. 2005. године. Ови закључци, необавезујућег карактера, засновани су на принципима тада усвојеног новог *Закона о високом образовању Републике Србије* и ставовима усвојеним на састанку европских правних факултета у Љубљани (29. 09.-01. 10. 2005. године), који су били усмерени на унапређење квалитета и конкурентности правничког образовања и потенцирања мисије академске заједнице дипломираних правника у развоју друштва.

После трогодишње примене наведених студијских програма, Факултет је, имајући у виду извесне недостатке у Студијском програму основних

академских студија права и Студијском програму дипломских академских студија права, у школској 2010/2011. години започео процес измена и допуна, који је резултирао њиховим минималним изменама и допунама. Сенат Универзитета у Нишу је – својом *Одлуком бр. 8/16-01-006/11-008 од 06 .09. 2011. године* – усвојио измене и допуне Студијског програма основних академских студија права, а *Одлуком бр. 8/16-01-004/11-007 од 06 .09. 2011. године* усвојио је и измене и допуне Студијског програма дипломских академских студија права.

Факултет је у претходном акредитационом периоду добио акредитацију за пет студијских програма из области права:

1) студијски програм основних академских студија, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-01-00120/7/2018-03 од 25. 01. 2020. године,

2) студијски програм мастер академских студија - општи, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00376/5/2019-03 од 19. 01. 2021. године,

3) студијски програм мастер академских студија - унутрашњих послова, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00377/5/2019-03 од 29. 01. 2021. године,

4) студијски програм мастер академских студија - смер информacionих технологија, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-268/4/2023-03 од 25. 07. 2023. године,

5) студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00299/5/2020-03 од 12. 04. 2021. године.

Поврх тога, у последњем циклусу акредитације акредитоване су и основне струковне студије права (Уверење о акредитацији број 612-00-00238/9/2018-03 од 27. 12. 2019. године) и специјалистичке струковне студије права (Уверење о акредитацији број 612-01-00239/8/2018-03 од 25. 01. 2020. године). У међувремену, основне струковне студије су укинуте (Одлука Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу број 01-2701/2 од 04.11.2021. и Решење Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 612-00-01586/2021-06 од 10.01.2022.).

a) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

1. Студијски програм специјалистичких струковних студија права

Садржина студијског програма специјалистичких струковних студија права је у потпуности усклађена са одговарајућим одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета. Структура и основни елементи наведеног студијског програма утврђени су *Правилником Факултета о специјалистичким струковним студијама*. Правилник о којем говоримо усклађен је са релевантним стандардима за акредитацију студијских програма, предвиђених Правилником о стандардима и поступку за

акредитацију високошколских установа и студијских програма, као и са Правилником о квалитету.

Стандарди за акредитацију студијских програма првог и другог степена високог образовања, које је донео Национални савет за високо образовање, као и Правилник о квалитету, обухватају квалитете студијских програма, њихову припрему и усвајање, доступност информација о студијским програмима, као и квалитативне и квантитативне показатеље на основу којих се процењује квалитет студијских програма. Поред тога, Правилником о квалитету предвиђају се и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма.

Специјалистичке студије права трају једну годину (два семестра) и имају 60 ЕСПБ. Завршетком студија студент стиче звање „специјалиста струковни правник“. Студент током студија мора да савлада градиво из одговарајућег броја изборних предмета која су бирају са изборних листа изадминистративне области, финансијско-правне области, правно-пословне области и кривичноправне и грађанскоправне области.

У структури студијског програма на специјалистичким струковним студијама права заступљени су стручно-апликативни и општеобразовни предмети. Практична настава изводи се као саставни део наставног процеса.

На ССС права изводи се студијски програм који за циљ има да студентима омогући стицање општих и посебних теоријских и практичних знања, вештина и способности неопходних за професионално обављање правничких послова примерених звању специјалиста струковни правник, као и да овладају специфичним правним вештинама у систему заштите и развоја правног система и правне државе у складу са савременим правцима развоја образовања у области специјалистичких струковних студија права. Успешним окончањем ССС права, студент се може укључити у наставни процес на мастер струковним студијама права.

Анализа студијског програма специјалистичких струковних студија права показује да испуњава све неопходне стандарде њиховог квалитета, што значи да:

- садрже све елементе који су предвиђени законом;
- има јасно и недвосмислено дефинисану сврху и улогу у образовном систему (образовање студената за препознатљиве и јасне професије и занимања у области права, што студентима обезбеђује стицање компетенција за које је неспорно да су друштвено оправдане и корисне), која је у складу са основним задацима и циљевима Факултета;
- има јасно и недвосмислено формулисане циљеве (постизање компетенција и академских вештина, као и методе за њихово стицање), при чему су циљеви студијских програма у складу са основним задацима и циљевима Факултета;
- обезбеђује студентима стицање општих (анализа, синтеза и предвиђање решења и последица; овладавање методима, поступцима и процесима истраживања; развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа; примене знања у пракси; развоја комуникацијских способности и спретности; професионалне етике) и предметно специфичних способности (темељно познавање и разумевање дисциплине одговарајуће струке; решавање

конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака; повезивање основних знања из различитих области и њихове примене; праћење и примена новима у струци; развоја вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју; употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја), које су у функцији квалитетног обављања стручних и научних делатности;

- обезбеђују ефикасност и рационалност образовног процеса;
- флексибилан је и отворен за примену иновативних метода наставе и свих стилова учења;

- Факултет уписује студенте на студијске програме у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима, а на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности; услови за упис студената на студијске програме, утврђени су *Статутом Универзитета, Статутом Факултета*, као и одредбама студијских програма; Статутом Факултета су утврђени садржина и начин полагања пријемног испита, критеријуми за избор пријављених кандидата, као и начин објављивања ранг листе;

- за реализацију студијских програма Факултет има обезбеђено наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама, као и потребан број сарадника, при чему су сви наставници и сарадници у сталном радном односу са пуним радним временом; укупан број наставника и сарадника довољан је да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, тако да се оптерећење наставника креће у оквирима стандарда од 180 часова активне наставе годишње (6 часова недељно), а сарадника 300 часова наставе годишње (10 часова недељно);

- за извођење студијских програма Факултет има обезбеђене све потребне људске, просторне, техничке, библиотечке, информатичке и друге ресурсе, примерене карактеру тих студијских програма и предвиђеном броју студената.

Студијски програм специјалистичких струковних студија се припрема и усваја на начин предвиђен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, с тим што у поступку припреме његовог предлога активно учествују наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. Измене и допуне студијских програма усваја Наставно-научно веће на основу извештаја Одбора за квалитет и предлога катедри. На предлог Наставно-научног већа Факултета, студијске програме усваја Сенат Универзитета у Нишу.

Учешће студената у осигурању и оцењивању квалитета студијских програма обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Одбора за квалитет и осталих тела у систему осигурања квалитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, пред осталог, надлежан да разматра питања у вези са осигурањем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем њиховог научно-истраживачког рада.

Све информације о акредитованим студијским програмима, условима и начинима њиховог остваривања, као и о условима за стицање стручних, академских и научних назива, Факултет је учинио доступним студентима и

јавности преко публикације коју редовно објављује у штампаном и електронском облику (интернет страница Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>), најкасније даном објављивања конкурса за упис студената.

Правилник о квалитету предвиђа да се **квалитативни показатељи квалитета студијских програма очитују кроз**: оспособљеност студената за укључивање у радни процес и креативну примену општих и посебних знања и вештина; оспособљеност студената за стваралачки начин размишљања, примену стандарда правног професионализма и правне етике; оспособљеност студената за праћење достигнућа правне науке и струке; оспособљеност студената за учење током читавог живота; оспособљеност студената за самосталан и тимски рад; и могућност запошљавања, професионалног напредовања и даљег школовања.

Као **квантитативне показатеље квалитета студијских програма**, Правилник о квалитету наводи: просечно трајање студија и просечну оцену; број дипломираних студената у односу на број студената уписаних на прву годину студија; однос буџетских и самофинансирајућих студената; број студената којима је престао статус студента, односно статус студента чије се школовање финансира из буџета; и број студената који се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање.

Као **поступке за обезбеђење квалитета студијских програма** Правилник о квалитету посебно наводи: редовно праћење и проверу циљева, структуре и садржине студијских програма; редовно праћење и провера укупног радног оптерећења студената у савладавању појединих предмета; прикупљање информација о квалитету студијских програма од унутрашњих и спољашњих корисника система обезбеђења квалитета; и осавремењивање курикулума и обезбеђивање њихове упоредивости са курикулумима одговарајућих домаћих и страних правних факултета.

Правилник о квалитету прописује да су за праћење, оцењивање и побољшавање квалитета студијских програма одговорни Одбор за квалитет, Наставно-научно веће и катедре, с тим што Одбор за квалитет организује редовно и систематско прикупљање и анализу података који пружају увид у квалитативне и квантитативне показатеље квалитета студијских програма. На крају сваке академске године Одбор за квалитет анализира и разматра прикупљене податке о квалитету свих студијских програма и на основу тога припрема годишњи извештај. Годишњи извештај о квалитету студијских програма садржи налаз и мишљење Одбора у погледу квалитета студијских програма, као и предлоге за унапређивање њиховог квалитета. Извештај Одбора доставља се катедрама Факултета на разматрање. Катедре су дужне да размотре извештај и утврде предлоге за осавремењивање студијских програма и обезбеђивање њихове упоредивости са студијским програмима домаћих и страних правних факултета сличног профила и капацитета. На основу извештаја Одбора и предлога катедри, Наставно-научно веће усваја измене и допуне студијског програма у циљу унапређивања његовог квалитета.

Квалитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се испитивањем мишљења о квалитету студијских програма свих студената на студијским програмима које Факултет организује, наставника и сарадника Факултета, дипломираних студената Факултета који се налазе у

радном односу и оних који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање („ранији студенти“), као и адвоката, представника правосудних органа, органа државне управе, привредних друштава, банака, осигуравајућих друштава и других послодаваца из окружења, као и службеника Националне службе за запошљавање.

Извештај о резултатима анкетирања студената специјалистичких струковних студија показује да су високим оценама оцењени сви релевантни параметри студентског програма о којем говоримо. У погледу садржине студијског програма оцене по параметрима су од 4.89 до 5,00, а највишом оценом оцењен је рад наставника и факултетских служби.

Квантитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се на основу података из службене евиденције које, у виду годишњег извештаја, Одбору за квалитет доставља Служба за наставу и студентска питања. Наведени извештај садржи податке о: укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних (у односу на број уписаних) у претходне три школске године у оквиру акредитованих студијских програма, као и просечно трајање студија у претходне три школске године.

Подаци о броју студената и њиховом статусу на специјалистичким студијама у периоду од школске 2020/2021. године до школске 2022/2023. – приказани су у табели у продужетку:

*Степен Студија	2020/2021		2021/2022		2022/2023	
	уписани	диплом.	Уписани	диплом.	уписани	диплом.
ССС	2	0	9	2	19	6

б) SWOT анализа

Предности:

1. Дугогодишње академско наслеђе Факултета.+++
2. Високе научне и стручне компетенције наставног особља за извођење студијских програма на свим нивоима академских студија.+++
3. Усаглашеност студијских програма са савременим светским тековинама и стањем науке и струке у области права и упоредивост са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа.+++
4. Усаглашеност студијских програма са захтевима тржишта рада.+++

Слабости:

1. Оптерећеност студијског програма основних академских студија обавезом усвајања норми закона и других прописа.++
2. Недовољна заступљеност правне технике у образовном процесу.++

Могућности:

1. Већа сарадња са правосуђем и привредом у циљу повећања могућности за извођење практичне наставе. +++
2. Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искуства у побољшању квалитета студијских програма. ++
3. Повећање академске мобилности наставника и сарадника. ++
4. Успостављање тешње сарадње с Националном службом запошљавања у циљу праћења потреба тржишта. ++

в) Процена испуњености Стандарда 4 и предлог корективних мера:

На основу анализе студијског програма специјалистичких струковних студија на Правном факултету, извршене према критеријумима утврђеним Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, може се закључити да студијски програм специјалистичких струковних студија на Правном факултету Универзитета у Нишу испуњава Стандард 4.

Програм специјалистичких струковних студија резултат је критичког преиспитивања постојећих наставних програма и израз су настојања да се у пуној мери задовоље стандарди савременог правничког образовања. Приликом његовог креирања, драгоцен путоказ били су ставови, мишљења, препоруке и сугестије које су поједине категорије испитаника дале изјашњавајући се о појединим аспектима квалитета студија.

г) Показатељи и прилози за стандард 4

- 4.1. [Закон о високом образовању, \(„Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018...76/2023\)](#)
- 4.2. [Правилник о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\)](#)
- 4.3. [Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\)](#)
- 4.4. [Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\)](#)
- 4.5. [Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\)](#)
- 4.6. [Правилник о квалитету, \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007298/2022 и 308/22\)](#)
- 4.7. [Правилник о испитима, \(„Билтен ПФН“, бр. 290а/2021\)](#)
- 4.8. [Правилник о основним и мастер академским студијама, \(„Билтен ПФН“, бр. 195/2018\)](#)
- 4.9. [Правилник о мастер академским студијама права, \(„Билтен ПФН“, бр. 303/2022\)](#)
- 4.10. [Статут Универзитета у Нишу, \("Гласник", бр. 8/2017, 6/2018, 7/2018, 2/2019, 3/2019, 4/2019, 3/2021 и 1/2024\)](#)

[4.11. Статут Правног факултета у Нишу, \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)

[4.12. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма основних академских студија од 04.03.2008.](#)

[4.13. Одлуке о акредитацији студијских програма из 2008. године \(Основне академске студије права бр. 612-00-154/4/2008-04 од 18. 08.2008. године;](#)

[4.14. Извештај о вредновању квалитета студијског програма специјалистичких струковних студија](#)

[Табела 4.1. Број уписаних студената у претходне 3 школске године](#)

Стандард 5 КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Правни факултет Универзитета у Нишу посвећен је остваривању свих стандарда квалитета наставног процеса, оцењујући да ће се тиме укупан наставни процес на Факултету ускладити са европским стандардима, унапредити и објективизовати.

Статутом Факултета и Правилником о квалитету дефинисани су параметри и индикатори квалитета наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника, као и поступци за праћење, контролу, оцењивање и унапређивање наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника.

Статут Факултета предвиђа да се студије изводе према *Плану извођења наставе*, који усваја Наставно-научно веће, а којим се утврђује: 1) наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму; 2) места извођења наставе, у складу са дозволом за рад; 3) почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе; 4) облици наставе (предавања, практична настава, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.); 5) начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања; 6) попис препоручене литературе и 7) остале чињенице важне за уредно извођење наставе.

Правилник о квалитету предвиђа да се квалитет наставног процеса обезбеђује кроз: доношење и поштовање планова рада на предметима, интерактивност наставе, професионални рад наставника и сарадника, коректан и отворен однос према студентима, разумевање и уважавање потреба студената, поштовање различитих стилова учења и редовно праћење и вредновање рада студената током наставе. Исти правилник прописује да стандарди квалитета наставног процеса обухватају: 1) *стандарде квалитета планова рада (силабуса)*, 2) *стандарде квалитета наставе*, и 3) *стандарде квалитета оцењивања*.

Стандарди квалитета планова рада (силабуса)

За све предмете, у оквиру акредитованих студијских програма, осим сумарних силабуса, који чине *Књигу предмета*, постоје и детаљни планови рада, чији се квалитет обезбеђује доследним поштовањем правила о садржини, структури и форми плана рада, применом одговарајућих мера у случају непоштовања тих правила, као и доследним поштовањем правила о процедури разматрања, усвајања и измена плана рада.

Увидом у садржину планова рада, утврђено је да су силабуси сачињени у складу са Правилником о квалитету, тј. уз доследну примену правила о садржини, структури и форми плана рада. Сваки од силабуса има: назив предмета, статус и профил предмета, бодовну вредност предмета исказану у ЕСПБ, имена, презимена и академска звања свих наставника и сарадника на предмету, време пријема студената, локације кабинета, телефони у кабинетима и e-mail адресе наставника и сарадника, предуслове за упис предмета, кратак опис садржине и структуре предмета, обавезну и допунску литературу, облике наставе, методе рада студената током наставе (предиспитне активности), максимални и минимални број поена које доноси сваки облик предиспитних активности, критеријуми и мерила за оцену успешности студената у предиспитним активностима, као и сразмеру поена стечених предиспитним активностима и на завршном испиту у структури укупне оцене студента на предмету. Облици предиспитних активности студената, које се оцењују, утврђени су тако да њихово испуњење буде у функцији савлађивања наставног предмета и реално могућно. Планови рада садрже план предавања и вежби, са тематским јединицама по недељама (календар).

Силабуси за предмете акредитованих студијских програма са календаром (планом предавања и тематским јединицама по недељама), који су усклађени са потребама и могућностима студената, објављени су на интернет страници Факултета (<http://www.prafak.ni.ac.rs>).

Стандарди квалитета наставе

На почетку сваког семестра, у току једне школске године, продекан за наставу израђује план и распоред наставе. Распоред наставе израђује се уз претходне консултације са наставницима и сарадницима који ће изводити наставу у том семестру и уз максимално уважавање сугестија Студентског парламента, студента продекана и студентских организација које не чине Студентски парламент.

Правилник о квалитету предвиђа да стандарди квалитета наставе обухватају: стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике предавања; стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике вежби; стандарде професионалног понашања наставника и сарадника; и стандарде професионалног односа међу наставницима и сарадницима.

У вези са стандардом квалитета садржине предавања и вежби наставник и сарадник су дужни да садржину наставе и вежби стално иновирају и усклађују са најновијим научним сазнањима и достигнућима. Предавања треба

да покрију најмање 75% градива предвиђеног планом рада на предмету, да буду корисна за савладавање градива и полагање испита, као и да један њихов део буде посвећен примерима. И вежбе треба да су корисне за разумевање и савладавање градива и припрему испита, као и да се кроз вежбе појашњава материја из уџбеника и примењују и проверавају стечена знања. Метод одржавања предавања и вежби претпоставља да су наставник и сарадник за њих припремљени, да излажу разумљиво и јасно, да стимулишу критичко размишљање студената, да примењују интерактивне методе наставе, да стално унапређују своје педагошке и дидактичко-методичке способности, као и да прате, евидентирају и оцењују успех студената у остваривању предиспитних обавеза. Настава и вежбе изводе се према плану рада који је усвојен пре почетка наставе и познат је студентима, а у временским терминима предвиђеним планом рада, тј. да настава започне и заврши се на време.

Стандард професионалног понашања наставника и сарадника према студентима претпоставља да наставник, односно сарадник: уредно извршава своје наставне обавезе, да се пристојно понаша, да успоставља и одржава коректан однос са студентима, уз пуно поштовање личности и потреба студената, да стил његовог изражавања буде неутралан и професионалан, као и да његово излагање не садржи увредљиве и дискриминаторске изјаве према било којем појединцу или заједници. Наставник, односно сарадник не сме наставу злоупотребљавати у политичке или верске сврхе.

Стандард професионалног односа наставника и сарадника на истом предмету уређен је тако што се предвиђа да је наставник на предмету одговоран за извођење свих видова наставе на том предмету, с тим што у случају више наставника на истом предмету, одговорност за извођење наставе има наставник са највишим звањем.

Стандарди професионалног односа наставника и сарадника према студентима утврђени су *Кодексом професионалне етике* Универзитета у Нишу. Кодексом је предвиђено предузимање корективних мера и санкционисање у случајевима неетичког понашања наставника и сарадника. Поступак утврђивања оговорности и изрицање мера поверено је Етичком комитету Универзитета у Нишу, чији је рад регулисан *Пословником о раду Етичког комитета*. Ови општи акти јавно су доступни на сајту Универзитета.

Обезбеђење и унапређивање квалитета наставног процеса остварује се различитим поступцима, као што су: упознавањем студената са обавезом праћења наставе и структуром предиспитних активности предвиђеним планом рада, вођењем дневника рада, редовним праћењем извођења наставе и контролом и вредновањем квалитета свих облика наставног рада наставника и сарадника, као и предузимањем одговарајућих корективних мера. Од свих тих поступака, посебно се истиче дужност наставника и сарадника да воде Наставни дневник рада и електронску евиденцију о одржаним часовима.

Наставни дневник рада, који је јединствен за сваки предмет, намењен је евиденцији свих студената (име, презиме и број индекса), њихових предиспитних активности, поена које су на основу сваке предиспитне активности остварили, поена које су остварили на завршном испиту, као и евиденцији њихових коначних оцена. Служба за наставу и студентска питања

дужна је да, у ту сврху, пре почетка наставе, сваком наставнику распоређеном на одређеном предмету, достави списак студената који су уписали тај предмет.

Контрола квалитета наставе обухвата контролу одржавања наставе према плану извођења наставе на студијском програму и плану рада на предмету и контролу квалитета облика, садржине и метода наставе. Контрола одржавања наставе према усвојеном плану остварује се контролом уписивања часова, упоређивањем података из електронске базе за упис одржаних часова предавања и вежби и Плана извођења наставе и плана рада на предмету, као и анкетирањем студената.

Поступајући по препоруци Државне ревизорске институције, Правни факултет у Нишу је донео Правилник о нормативима за радне обавезе наставника и сарадника Правног факултета Универзитета у Нишу. У складу са овим Правилником, од марта 2019. године, упис часова врши се преко апликације, доступне на сајту факултета. Наставници и сарадници током семестра воде евиденцију одржане наставе (предавања, вежбе, консултативна настава). До 5. у месецу, сваки наставник/сарадник је дужан да достави извештај о раду за претходни месец. На основу овако поднетих индивидуалних извештаја сачињава се збирни извештај о одржаној настави, за сваки семестар. Комисија за праћење и унапређивање студирања, након разматрања извештаја, упућује га Одбору за квалитет и Наставно-научном већу Факултета на усвајање.

Извештај о резултатима анкетирања студената специјалистичких струковних студија показује да су високим оценама оцењени сви релевантни параметри студентског програма о којем говоримо. У погледу садржине студијског програма оцене по параметрима су од 4.89 до 5,00, а највишом оценом оцењен је рад наставника и факултетских служби.

Из свих дојакошњих извештаја о анкетирању педагошког рада наставника и сарадника, посебно из рубрике коментари студената, произилази да није било негативних коментара у односу на коректан однос наставника и сарадника према студентима, као ни у односу на њихово пристојно понашање. Исто тако, ни у једном коментару се не помињу увредљиве и дискриминаторне изјаве наставника и сарадника, нити било каква злоупотреба наставе у политичке или верске сврхе.

Имајући у виду да је настава током епидемије изазване вирусом COVID-19 по правилу одржавана путем електронских платформи (период од марта 2020. године до 31. маја 2022. године), важно је нагласити да је Правни факултет Универзитета у Нишу успешно реализовао све наставне и предиспитне активности предвиђене студијским програмима. Обезбеђене су све неопходне претпоставке за технички беспрекорну комуникацију између професора и студената, а сви наставници и сарадници Факултета су током онлајн наставе похађали обуке за коришћење електронских платформи, следствено чему је достигнут висок степен дигиталне компетентности наставника и сарадника Факултета. У другом семестру школске 2021/2022. године настава на Факултету одржана је веома успешно, према комбинованом моделу, који је подразумевао право студента да изабере облик учествовања на часовима предавања и вежби (уживо или онлајн). Осим тога, наставници Факултета похађали су обуку "Workshop improving online teaching", која је одржана у периоду од 26. октобра до 17. новембра 2020. године, под

покровитељством Европског института у Сарбрикену. Напоследку, један број наставника Факултета похађао је обуку за држање наставе на енглеском језику: "English as a method of instruction". У питању је вишенедељна обука која је током 2019. и 2021. године одржана на Универзитету у Нишу.

Стандарди квалитета оцењивања

Стандарди квалитета на Факултету уређени су *Правилником о квалитету, Правилником о испитима и Правилним о специјалистичким струковним студијама.*

Правилник о квалитету садржи, најпре, општа правила о оцењивању, при чему се посебно наглашава да оцењивање мора бити објективно и непристрасно, као и учестало и организовано. Посебно се уређују време оцењивања, облик завршног испита, правила полагања завршног испита, број и начин полагања завршног испита, као и приговор на оцену и поступак по приговору на оцену. Обезбеђење квалитета у оцењивању студената остварује се редовним праћењем и контролом квалитета у оцењивању и резултата у оцењивању. Контрола квалитета у оцењивању остварује се контролом наставних дневника рада и вредновањем квалитета оцењивања путем анонимног оцењивања од стране студената.

Правилником о специјалистичким струковним студијама прописано је да се специјалистичке струковне студије у току школске године организују као једносеместралне, у складу са планом извођења наставе и са просечним укупним оптерећењем студента у оквиру 40-часовне радне недеље током једног семестра. Студијски програм на специјалистичким струковним студијама права остварује се путем: предавања, вежби, консултација, семинара, семинарских радова, самосталног рада (припрема и израда семинарског и специјалистичког рада), колоквијума, испита, добровољног рада у локалној заједници и других видова ангажовања. Успешност студената у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима.

Студијски програм специјалистичких струковних студија права прописује обавезу припреме и израде специјалистичког рада, чијом одбраном се окончавају студије.

Успешност студената у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима.

Силабусима за сваки наставни предмет утврђени су начин и облици вредновања појединих предиспитних активности. Сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту утврђује се тако да предиспитне обавезе учествују у обиму од 30 до 70 поена, а укупан број поена (предиспитне обавезе и завршни испит) износи 100 поена.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСП бодова у складу са студијским програмом. Бодовна вредност сваког предмета саставни је део курикулума.

На начин организовања и спровођења испита сходно се примењују одредбе општег акта Факултета о испитима на основним академским студијама.

Студент који је полагањем испита остварио најмање 20 ЕСПБ и израдио и одбранио семинарски рад, може већу одговарајуће Катедре поднети образложену пријаву теме специјалистичког рада. Уз пријаву, студент је дужан да предложи: образложење теме (предмет, значај и циљ истраживања рада, основне хипотезе и методе које ће се при истраживању користити), оријентациони план рада са оријентационом библиографијом, наслов рада на енглеском језику и предлог ментора. Пријава специјалистичког рада подноси се Служби за наставу и студентска питања.

Правни режим у вези са специјалистичким радом детаљно је уређен одредбама поменутог Правилника о специјалистичким струковним студијама.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Компетентност и искуство наставника и сарадника у образовном раду. +++
2. Примена савремених наставних метода, усклађених са захтевима исхода учења. +++
3. Висока мотивисаност већине наставника и сарадника за унапређивање квалитета наставног процеса. +++
4. Редовна информисаност студената о свим сегментима наставе. +++

Слабости:

1. Оптерећеност наставног процеса великим бројем испитних рокова. +
2. Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада. ++

Могућности:

1. Развијање облика наставе, базиране на савременим технологијама. ++
2. Стимулисати присуство и активност студената на настави. +++

Опасности:

1. Недовољност материјалних средстава за реализацију неких наставних активности и материјални положај студената. ++

в) Процена испуњености Стандарда 5 и предлог корективних мера:

На основу претходно изнетих чињеница и докумената у прилогу може се закључити да је на Правном факултету Универзитета у Нишу испуњен Стандард 5.

Нови студијски програми, нови режим студија и полагања испита, правила о праћењу и оцењивању успеха студената у предиспитним активностима и друга правила у погледу извођења наставе, пружају предуслове за задовољавајући квалитет наставе и већи успех студената у студирању.

При томе, Факултет треба да у наредном периоду пружи организовану подршку наставницима и сарадницима ради унапређења њихових педагошких способности, посебно за примену интерактивних облика рада и адекватно праћење рада студената и оцењивање њихових знања и вештина.

г) Показатељи и прилози за стандард 5

- [5.1. Статут Универзитета у Нишу \("Гласник", бр. 8/2017, 6/2018, 7/2018, 2/2019, 3/2019, 4/2019, 3/2021 и 1/2024бр. 8/2017\)](#)
- [5.2. Статут Правног факулета Универзитета у Нишу \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)
- [5.3. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН", бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)
- [5.4. Кодекс професионалне етике Универзитета у Нишу \(“Гласник“, број 4/2010\)](#)
- [5.5. Правилник о испитима \(„Билтен ПФН“, бр. 290а/2021\)](#)
- [5.6. Извештај о анкетирању студената специјалистичких струковних студија](#)

Стандард 7

КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Стандарди квалитета наставника и сарадника, као и поступци за њихово обезбеђивање дефинисани су *Правилником о квалитету*, док су критеријуми за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника предвиђени *Законом о високом образовању, Препорукама Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, Правилником о условима, и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, Ближим критеријумима за избор у звања наставника, Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања сарадника Правног факултета у Нишу, као и Правилником о условима, начину и поступку избору сарадника ван радног односа - демонстратора.*

Правилником о квалитету одређени су стандарди квалитета наставника и сарадника који се односе на њихове стручне и педагошке компетенције, на квалитет њихове личности, као и на њихов однос према Факултету.

Наставници и сарадници Факултета су, пре свега, високо оспособљени за наставни, научно-истраживачки и стручни рад, мотивисани су да максимално допринесе развоју науке и научног стваралаштва и да интегришу нова научна сазнања у наставни процес, као и да својим моралним квалитетима допринесе изградњи савременог друштва. Уз то, наставници и сарадници факултета оспособљени су и за примену савремених наставних метода и мотивисани су за организовање и управљање наставом како би она максимално одговарала потребама образовања и потребама студената, за разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења, за примену интерактивних и иновативних метода наставе, за развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, као и за коришћење савремених информационих технологија и дидактичких средстава у настави.

Свему томе треба додати да се од наставника и сарадника Факултета очекује да у комуникацији са студентима буду коректни, праведни и објективни, да испољавају спремност на сарадњу и пружање помоћи у раду, да буду доследни у поштовању договорених правила, као и да су привржени и одани Факултету и да допринесе његовом развоју и угледу у академској и друштвеној заједници.

Подаци о наставницима и сарадницима Факултета доступни су јавности на интернет страници Факултета, а *Књига наставника* је саставни део прилога у документацији за акредитацију студијских програма.

Квалитет наставника и сарадника остварује се различитим поступцима, а нарочито: вођењем адекватне кадровске политике, доследном применом критеријума за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима, перманентним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и сталним подизањем нивоа педагошких и дидактичко-методичких, али и управљачких и комуникацијских компетентности наставника и сарадника.

Кадровска политика Факултета је дугорочна и адекватна, што обезбеђује развој Факултета као образовне и научне институције, као и довољан број квалитетних наставника и сарадника.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се, пре свега, поштовањем поступка и услова за избор наставника и сарадника који су утврђени унапред, а истовремено су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступак и услови за избор наставника и сарадника уређени су, најпре, Законом о високом образовању и Препорукама Националног савета за високо образовање, а затим и Статутом и другим општим актима Универзитета и Факултета, као и *Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, Ближим критеријумима за избор у звања наставника, Правилником о условима, начину и поступку стицања звања сарадника Правног факултета у Нишу, као и Правилником о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа – демонстратора.*

Факултет је приликом избора наставника и сарадника доследно примењивао правила о условима и критеријумима за избор наставника и сарадника, а поступак је спроводио уз доследно поштовање правила којима је регулисан поступак избора. Приликом избора кандидата у звање наставника, Факултет је посебно пратио и вредновао резултате научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, резултате педагошког рада кандидата, резултате постигнуте у обезбеђивању научно-наставног подмлатка, као и повезаност образовног рада наставника са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.

Задовољавајући ниво квалитета наставника и сарадника обезбеђује се и сталним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и подизањем нивоа њихових педагошких дидактичко-методичких способности.

Факултет обезбеђује наставницима и сарадницима услове за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем информисања наставника и сарадника о конкурсима за стипендије, информисања наставника и сарадника о научним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству. Осим тога, наставницима и сарадницима обезбеђује се литература, приступ базама података, библиотечким ресурсима на интернету и другој научној

инфраструктури, а успостављањем билатералне и мултилатералне сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама, омогућује се и размена наставника и сарадника, као и припрема и реализација заједничких пројеката. Уз све то, Факултет одобрава плаћена одсуства наставницима и сарадницима ради студијских боравака, специјализација и учешћа на научним и стручним скуповима и партиципира у финансирању њиховог научног и стручног усавршавања.

Научно и стручно усавршавање наставника и сарадника Факултета финансира се из средстава Факултета која се, у складу са *Правилником о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу*, утврђују финансијским планом Факултета. Овим Правилником се утврђују облици усавршавања које Факултет финансира, као и износи средстава који се наставницима и сарадницима одобравају за усавршавање. По обављеном усавршавању, запослени подноси писани извештај, а у случају дужег студијског боравака запослени подноси извештај и Наставно-научном већу.

Праћење и оцењивање квалитета научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора и именовања, где се, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета, посебно вреднују резултати научног и истраживачког рада кандидата. Уз то, праћење и оцењивање квалитета научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника остварује се и преко њихове обавезе да подносе годишњи извештај о научном и стручном усавршавању, који се разматра и усваја на седници катедре и седници Наставно-научног већа.

У циљу сталног унапређивања њихових педагошких и дидактично-методичких способности, Факултет је организовао више курсева, радионица и других видова обуке за своје наставнике и сараднике, тако да је већина наставника и сарадника оспособљена да организује и управља наставом, да разуме и уважава индивидуалне разлике међу студентима и различите стилове учења, да примењује интерактивне и иновативне методе наставе, да развија инструменте за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, као и да користи савремене информатичке технологије и дидактичка средства у настави. Уз то, Факултет обезбеђује да сваки сарадник у настави пре укључивања у наставни процес заврши базичан курс у области наставне педагогије, дидактике и методике.

Праћење и оцењивање квалитета педагошких и дидактично-методичких способности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора и именовања, где се, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета, посебно вреднују резултати ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, резултати педагошког рада кандидата, као и резултати постигнути у обезбеђивању научно-наставног подмлатка. У истом поступку своју улогу у праћењу и оцењивању квалитета педагошких и дидактично-методичких способности наставника и сарадника има и Студентски парламент, јер се и од њега тражи да да своје мишљење о педагошком раду наставника и сарадника.

Посебан облик редовног праћења и оцењивања педагошког рада наставника и сарадника представљају и студентске анкете о вредновању

предагошког рада наставника и сарадника. Извештаји о резултатима тих анкета показују да је квалитет педагошког рада наставника и сарадника, који је оцењиван помоћу 10 индикатора, на веома високом нивоу.

На Факултету се редовно организује анкетање студената о вредновању педагошког рада наставника и сарадника, два пута у току године, из чега произлази да је у периоду после септембра 2019. године сачињено и од надлежних органа Факултета усвојено укупно 8 извештаја о резултатима студентске анкете о вредновању наставног процеса. Анкетање студената било је добровољно и анонимно.

Извештај о резултатима анкетања студената специјалистичких струковних студија показује да су високим оценама оцењени сви релевантни параметри студентског програма о којем говоримо. У погледу садржине студијског програма оцене по параметрима су од 4.89 до 5,00, а највишом оценом оцењен је рад наставника и факултетских служби.

Из свих напред наведених извештаја о анкетању педагошког рада наставника и сарадника, посебно из рубрике коментари студената, произилази да није било негативних коментара у односу на коректан однос наставника и сарадника према студентима, као ни у односу на њихово пристojно понашање. Исто тако, ни у једном коментару се не помињу увредљиве и дискриминаторне изјаве наставника и сарадника, нити било каква злоупотреба наставе у политичке или верске сврхе.

Као што раније истакнуто, будући да је настава током епидемије изазване вирусом COVID-19 по правилу одржавана путем електронских платформи (период од марта 2020. године до 31. маја 2022. године), важно је нагласити да је Правни факултет Универзитета у Нишу успешно реализовао све наставне и предиспитне активности предвиђене студијским програмима. Обезбеђене су све неопходне претпоставке за технички беспрекорну комуникацију између професора и студената, а сви наставници и сарадници Факултета су током онлајн наставе похађали обуке за коришћење електронских платформи, следствено чему је достигнут висок степен дигиталне компетентности наставника и сарадника Факултета. У другом семестру школске 2021/2022. године настава на Факултету одржана је веома успешно, према комбинованом моделу, који је подразумевао право студента да изабере облик учествовања на часовима предавања и вежби (уживо или онлајн). Осим тога, наставници Факултета похађали су обуку "Workshop improving online teaching", која је одржана у периоду од 26. октобра до 17. новембра 2020. године, под покровитељством Европског института у Сарбрикену. Напошетку, један број наставника Факултета похађао је обуку за држање наставе на енглеском језику: "English as a method of instruction". У питању је вишенедељна обука која је током 2019. и 2021. године одржана на Универзитету у Нишу.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Услови за избор наставника и сарадника су прецизно одређени, а поступак избора је у свим његовим фазама доступан јавности.+++

2. Наставнике и сараднике Факултета одликују високе научне и стручне компетенције, потребне педагошке способности и вишегодишње искуство у образовном раду.+++
3. Наставно-научно веће и Одбор за квалитет респектују мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника.+++

Слабости:

1. Национална опредељеност правних наука као препрека научном и стручном усавршавању млађих наставника и сарадника у иностранству.++
2. Недовољна финансијска средства за обезбеђење перманентне едукације и усавршавања наставника и сарадника.++
3. Недовољан број сарадника.+++

Могућности:

1. Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене наставника и побољшања квалитета наставе.++
2. Усавршавање наставника и сарадника у иностранству.++
3. Запошљавање нових сарадника.+++

Опасности:

1. Рестриктивна законска регулатива и недостатак материјалних предуслова за подстицање радног ангажовања најбољих студената у области друштвено-хуманистичких наука.++
2. Отежани услови међународног признавања резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника и верификација њихове научне компетенције.++

в) Процена испуњености Стандарда 7 и предлог корективних мера

Правни факултет Универзитета у Нишу у потпуности испуњава Стандард 7.

Факултет ће и даље водити адекватну кадровску политику и доследно примењивати поступке и критеријуме за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима. Уз то, кроз усвојени Програм развоја научно-истраживачког подмлатка, Факултет ће спроводити и дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог професионалног напредовања.

Неопходно је да у наредном периоду Факултет настави едукацију наставника и сарадника за усавршавање у области педагошког рада (извођење наставе, оцењивање, праћење и подстицање наставних и ваннаставних активности студената).

г) Показатељи и прилози за стандард 7:

[7.1. Статут Универзитета у Нишу \("Гласник", бр. 8/2017, 6/2018, 7/2018, 2/2019, 3/2019, 4/2019, 3/2021 и 1/2024\)](#)

[7.2. Статут Факултета \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)

[7.3. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН", бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)

[7.4. Правилник о условима, и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу \("Гласник Универзитета у Нишу", бр. 2/2018\)](#)

[7.5. Правилник о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника Правног факултета у Нишу \("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 277/20\)](#)

[7.6. Правилник о условима, начину и поступку избору сарадника ван радног односа – демонстратора \("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 262/2019\)](#)

[7.7. Правилник о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу \(„Билтен ПФН“, бр. 279/20, 288/21\)](#)

[7.8. Извештај о резултатима анкетања студената специјалистичких струковних студија](#)

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Стандард 8 КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Правилник о квалитету прописује да се квалитет студената изражава кроз стандарде квалитета новоуписаних студената, стандарде квалитета студената укључених у наставни процес, стандарде обезбеђивања једнаких могућности студирања, стандарде квалитета дипломираних студената и студената који су завршили мастер и докторске студије, као и кроз стандарде у студентском организовању и деловању.

На студијске програме Факултета уписују се студенти који су током средњошколског или академског образовања стекли довољан обим знања за успешно укључивање у процес високошколске наставе на Факултету и који су уписом на Факултет исказали своју жељу за правничким образовањем.

У процесу образовања на Факултету студенти су активно укључени у процес наставе, при чему се њихов рад током наставе континуирано прати и оцењује. Студенти су, у складу са законом и општим актима Факултета, укључени у рад органа управљања и стручних органа Факултета, активно учествују у систему обезбеђења квалитета, одговорно вреднују и оцењују све делове наставног рада и рада органа и служби Факултета, чиме дају значајан допринос изградњи културе квалитета. У образовном процесу студенти су партнери, тако да имају могућност да јасно артикулишу своје интересе, потребе и очекивања и залажу се за њихово остваривање.

Процес образовања на Факултету је тако организован да свим студентима пружа једнаке могућности, што подразумева обезбеђивање адекватних услова студирања за студенте са сензорним или моторичким инвалидитетом, као и уважавање разлика међу студентима. Уз то, Факултет ствара услове да и студенти са инвалидитетом буду у пуној мери укључени у све облике наставног рада и студентског организовања.

Сви студенти који су савладали одговарајући студијски програм имају гарантовани минимум сврсисходних и функционалних општих и стручних знања и професионалних вештина, које их чине припремљеним и оспособљеним за професионални рад, наставак школовања и учење током читавог живота.

Ради организованог остваривања заједничких интереса, студенти Факултета аутономно оснивају студентске организације и активно доприносе развоју студентског парламентаризма.

Квалитет студената обезбеђује се, пре свега, пружањем правовремених и потпуних информација студентима о свим аспектима образовног рада на Факултету и систему обезбеђења квалитета, адекватном селекцијом студената, обезбеђивањем једнакости, равноправности и једнаких могућности студирања за све студенте, као и спречавањем сваког облика дискриминације студената по било ком основу.

Упис студената

Упис студената на Правни факултет Универзитета у Нишу обавља се у складу са *Законом о високом образовању, Правилником о квалитету и Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу.*

Број студената који уписују Правни факултет Универзитета у Нишу, усклађен је са кадровским, просторним и техничким могућностима Факултета, и наведен је у дозволи за рад, коју је издало Министарство просвете Републике Србије. За сваку школску годину, Влада Републике Србије доноси одлуке о броју студената за упис у прву годину студијских програма основних академских студија, мастер академских студија и докторских академских студија који се финансирају из буџета Републике Србије, за високошколске установе чији је оснивач Република Србија. Сенат Универзитета доноси одлуку о броју студената који се сами финансирају, којој групи припадају и студенти специјалистичких струковних студија.

Квалитет студената обезбеђује се тиме што се путем јавног конкурса, према унапред утврђеним и јавно објављеним критеријумима, врши селекција пријављених кандидата, што обезбеђује упис кандидата за које је утврђено да су својим успехом у претходном школовању остварили број бодова који им обезбеђује место на ранг листи пријављених кандидата које је у оквиру броја утврђеног за упис на студијски програм. Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу предвиђа се да кандидат може поднети приговор на регуларност поступка утврђеног конкурсом, регуларност пријемног испита или своје место на ранг листи у року од 36 сати од објављивања прелиминарне ранг листе на факултету. Након одлучивања по приспелим приговорима, високошколска установа утврђује и објављује коначну ранг листу, која је основ за упис кандидата.

У остваривању права уписа на студијски програм кандидати су равноправни и имају једнака права која не могу бити ограничавана по основу пола, расе, брачног стања, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла, инвалидности или по другом сличном основу, положају или околности. Студенти са инвалидитетом у пуној мери су укључени у све облике наставног рада и студентског организовања. У складу са специфичним потребама ових лица, предузете су и мере побољшања њиховог живота и боравка на Факултету (постављањем специјалне „рампе“ на улазу у зграду, адаптацијом једног WC-а у приземљу и

изградњом новог лифта који је подобан за лица са инвалидитетом), а слабовидим студентима обезбеђено је и коришћење прилагођене уџбеничке литературе (електронске верзије уџбеника).

На специјалистичке струковне студије права може се уписати лице које је завршило основне струковне студије из образовно-научног поља друштвено-хуманистичких наука и остварило најмање 180 ЕСПБ бодова. Редослед кандидата за упис на специјалистичке струковне студије утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним струковним студијама. Општим актом Универзитета, односно Факултета могу се прописати и друга мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину специјалистичких струковних студија. Упис на студијски програм ССС права врши се према конкурс који објављује Универзитет, а у складу са Законом, општим актом Универзитета и Факултета и овим Правилником.

Број студената специјалистичких струковних студија на дан 31. децембар 2023. је 31.

У периоду од 24. августа 2019. до 31. децембра 2023. године, укупан број уписаних студената специјалистичких струковних студија је 50.

Подаци о броју студената и њиховом статусу на специјалистичким студијама у периоду од школске 2020/2021. године до школске 2022/2023. – приказани су у табели у продужетку:

*Степен Студија	2020/2021		2021/2022		2022/2023	
	Уписани	диплом.	Уписани	диплом.	Уписани	диплом.
ССС	2	0	9	2	19	6

2. Оцењивање и напредовање студената

Квалитет студената обезбеђује се и доследним поштовањем правила о оцењивању студената, укључивањем студената у процесе одлучивања на Факултету, посебно у процес оцене и вредновања наставног процеса и рада наставника, сарадника и органа и служби Факултета. Уз то, квалитет студената обезбеђује се и праћењем, надгледањем, обезбеђивањем и унапређивањем квалитета студијских програма, планова рада, наставе и оцењивања, али и предузимањем корективних мера ради остваривања задовољавајућег нивоа квалитета студената.

Статутом Факултета, Правилником о квалитету и Правилником о испитима, који су јавно објављени и доступни свим студентима, предвиђају се правила оцењивања, као и механизми за процену и контролу процедура оцењивања, који обезбеђују објективност, јавност и транспарентност у оцењивању.

3. Информисање, организовање и награђивање студената

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све неопходне податке који су повезани са њиховим студијама.

На сајту Правног факултета Универзитета у Нишу постоје и Студентски портал, као и Фејсбук страница и Инстаграм профил, чиме се студентима свих нивоа студија, као и другим заинтересованим лицима, обезбеђује како доступност информација о настави, испитима и одлукама органа и стручних тела Факултета, тако и изражавање ставова и мишљења поводом активности Факултета. Како би били испраћени актуелни трендови у комуникацији младих, отворен је и Инстаграм профил, преко кога се студенти такође могу информисати о актуелним догађајима на Факултету.

Факултет је, у холу на другом спрату зграде, обезбедио студентима коришћење 5 рачунара преко којих могу да добију све информације о раду факултета које су им неопходне, као и увид у свој лични досије на Факултету.

Факултет је обезбедио да студенти у пуној мери остваре право на самоорганизовање и учешће у одлучивању. На Правном факултету Универзитета у Нишу данас делују две регистроване студентске организације: Савез студената Правног факултета и ELSA.

Факултет пружа помоћ и подршку раду Студентског парламента и студентских организација кроз обезбеђивање адекватног простора и опреме, финансирањем едукативних, културних, спортских и осталих студентских активности, пројеката и манифестација. Обе студентске организације имају своје посебне, савремено опремљене просторије.

Студентима је на располагању и Клуб студената, укупне површине 136 м², који би требало да се трансформише у место промовисања уметничког, музичког, књижевног, научно-истраживачког и других облика рада студената.

Представници Студентског парламента активно учествују у раду органа и стручних тела Факултета: у Савету, Наставно-научном већу, Одбору за квалитет, Комисији за праћење и унапређење студирања и у Комисији за односе са студентима.

Студенти активно учествују у културним и спортским акцијама и манифестацијама које организују Академско културно уметничко друштво СКЦ-а Универзитета у Нишу и универзитетске организације. Једна од редовних активности студената је њихово учешће на Правнијади, годишњем такмичењу студената права у знању и спорту.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Поступак уписа студената јасно је дефинисан, јавно је објављен и доследно се примењује.+++
2. Студентима су доступне све информације о студијама.+++

3. Обезбеђена је једнакост и равноправност свих студената, укључујући и студенте са инвалидитетом.+++
4. Студентско организовање је на завидном нивоу и студенти учествују у одлучивању.+++

Слабости:

1. Пасивност извесног броја студената у целокупном наставном процесу.+++

Могућности:

1. Активније учешће студената у раду органа и тела Факултета.++
2. Обезбеђење адекватних учила за студенте са инвалидитетом.+++
3. Повећање степена мобилности студената на међународном нивоу.++

Опасности:

1. Тешка материјална ситуација у којој се налази велики број студената неповољно утиче на стандард студената, али и на могућност њиховог активнијег учешћа у наставном процесу и осталим активностима на Факултету. +++

в) Процена испуњености Стандарда 8 и предлог корективних мера

Правни факултет Универзитета у Нишу испуњава Стандард 8.

Сви напред наведени и институционализовани стандарди који се односе на квалитет студената, као и све мере и поступци за њихово обезбеђење, нису у претходном периоду били довољни да се обезбеди висок квалитет студената, тако да има још веома много простора за побољшање тог квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 8

- [8.1. Закон о високом образовању \(„Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018...76/2023\)](#)
- [8.2. Статут Правног факултета Универзитета у Нишу \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)
- [8.3. Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу \(„Гласник“, 2018\)](#)
- [8.4. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007 298/2022 и 308/22\)](#)
- [8.5. Правилник о испитима \(„Билтен ПФН“, бр. 290а/2021\)](#)
- [8.6. Текст конкурса за упис студената специјалистичких струковних студија права](#)
- [Табела 8.1. Преглед броја студената специјалистичких струковних студија](#)

Стандард 9

КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Квалитет уџбеника и литературе

Институциони систем за одређивање, израду, садржај, објављивање, коришћење, праћење и оцену квалитета уџбеника и других учила (наставног и испитног материјала), који се користе у процесу образовања на свим нивоима Правног факултета Универзитета у Нишу, уређен је *Правилником о квалитету*, као и *Правилником о уџбеницима*. У складу са наведеним правилницима, Факултет студентима обезбеђује, благовремено и у потребном броју, уџбенике и другу наставну и испитну литературу неопходну за савладавање градива према усвојеним студијским програмима. За сваки наставни предмет морају бити обезбеђени одговарајући уџбеници и друга учила која су унапред позната, објављена и свима доступна. У складу са том обавезом, почетком сваке школске године, Наставно-научно веће Факултета одређује обавезну и допунску литературу, која је свим студентима доступна и преко сајта Факултета.

Највећи део литературе Факултет обезбеђује издавањем уџбеника и другог наставног и испитног материјала, који треба да је усклађен са одредбама Правилника о уџбеницима које одређују стандарде у погледу обима наставног и испитног материјала, стандарде у погледу структуре и стила наставног и испитног материјала, као и стандарде у погледу графичког изгледа рукописа уџбеника.

Препоручена литература (наставни и испитни материјал) обухвата обавезну и допунску литературу, с тим што само обавезна литература садржи испитну материју.

Богата издавачка делатност Факултета ближе је регулисана *Правилником о издавачкој делатности*. Послове издавања уџбеника обавља Центар за публикације, као део Научно-истраживачке јединице, чија су овлашћења и надлежности регулисане *Статутом Факултета*. У периоду од 24. августа 2019. године до 31. децембра 2023. године, Факултет је објавио 74 публикације, од којих 54 монографске и 23 серијске. Структуру монографских публикација чини 20 уџбеника, 14 монографија, 2 практикума и других учила, 7 тематских зборника и 11 зборника радова са научних скупова. Објављене

периодичне публикације чини 19 бројева часописа *Зборник радова Правног факултета у Нишу* и 6 бројева часописа *Правни хоризонти*. Поред сопствених издања, Факултет уређује и правну свеску универзитетског часописа *Facta Universitatis, Series: Law and Politics*, од његовог оснивања 1997. године. У наведеном периоду објављено је 10 свезака, а укупно 42 свеске.

Уџбеници и друга литература продају се у Књижари Факултета.

Факултет обезбеђује и унапређује квалитет препоручене наставне и испитне литературе (уџбеника и других учила) како у погледу њиховог садржаја (савременост, тачност) и структуре (резиме, примери, задаци), тако и у погледу њиховог стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Контрола квалитета наставног и испитног материјала остварује се: контролом квалитета текста, контролом структуре текста, контролом стила текста, контролом обима текста, контролом графичког изгледа рукописа и контролом квалитета уџбеника путем анкетирања студената.

Контролу квалитета, садржаја, структуре, стила и обима текста врше рецензенти, катедра и Наставно-научно веће кроз доследну примену поступака који су предвиђени за рецензирање препоручене литературе, с тим што контролу графичког изгледа уџбеника обавља Центар за публикације.

Контролу обима препоручене обавезне литературе врше и катедре приликом разматрања планова рада на предметима. Правилник о квалитету предвиђа да је шеф катедре дужан да наставнику наложи смањење обима тако што ће означити оне странице уџбеника и других дела које представљају обавезну литературу. У претходном периоду шефови катедара нису користили такво овлашћење, али је Одбор за квалитет, после интервенције студената, више пута захтевао од Наставно-научног већа да обавезе поједине наставнике да обим литературе прилагоде оном који је предвиђен одговарајућим стандардом, тако да је, у међувремену, обим обавезне литературе на свим предметима усклађен са стандардом који је утврђен Правилником о уџбеницима.

Контролу квалитета уџбеника обављају и студенти путем анонимног анкетирања, које обухвата вредновање садржине, структуре и стила, као и поштовање правила о обавезној литератури.

Правилником о квалитету и Правилником о уџбеницима утврђене су мере за побољшање квалитета уџбеника. Наставно-научно веће, на предлог катедре, доноси одлуку о повлачењу уџбеника који је у студентској анкети оцењен просечном оценом мањом од 2,5, а ако је у питању уџбеник који издаје Факултет, наставнику налаже да побољша квалитет уџбеника и одређује му рок за објављивање новог допуњеног издања, односно рок у коме ће предложити други уџбеник. По безуспешном истеку тог рока, Наставно-научно веће доноси одлуку о повлачењу из наставе уџбеника који издаје Факултет.

Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета уџбеника*, која се редовно спроводи крајем зимског и летњег семестра, произлази да су студенти, углавном, позитивно оцењивали квалитет уџбеника. Анализа показује да је просечна оцена свих параметара квалитета уџбеника о којима су се студенти изјашњавали код велике већине уџбеника преко оцене 3 (на скали од 1-5).

Извештаји о вредновању квалитета уџбеника почев од јесењег семестра школске 2019/2020. године, а закључно са пролећним семестром школске 2022/2023. године – што је период обухваћен овим Извештајем – показују да је укупна просечна оцена уџбеника била у распону од 3.80 до 4.79, при чему су поједини уџбеници оцењени ниском оценом (испод 2.50). Студенти су позитивно оценили чињенице да су уџбеници доступни, да наставник/сарадник примењује литературу наведену у спецификацији предмета, као и то да је уџбеником обухваћена целокупна испитна материја. Најмање задовољство студената забележено је у погледу исказа да су уџбеници јасни, разумљиви и технички добро опремљени.

Квалитет библиотеке

Факултет обезбеђује својим студентима, наставницима, сарадницима и ненаставном особљу (корисници Библиотеке Факултета) библиотеку опремљену довољним бројем библиографских јединица из свих области права и других друштвено-хуманистичких наука. Библиотечки фонд располаже са 89.392 библиографске јединице од чега 31.566 књига - 25.552 наслова (17.492 на српском, 7.658 на страним језицима и 402 на језицима мањина) и 57.826 свезака часописа - 594 наслова штампаних часописа од којих је 407 на српском и 187 на страним језицима). Заједно са електронским, укупан број наслова часописа у онлајн каталогу износи 889. Структуру књига чини 22.552 наслова монографија (15.218 на српском, 7.021 на страним језицима, као и 313 на језику националних мањина), као и 3.000 уџбеника (2.224 на српском, 687 на страним језицима и 89 на језицима мањина).

Библиотека представља важну научно-истраживачку јединицу, коју чине позајмно одељење, одељење за смештај библиотечке грађе и студентска читаоница. Она је од користи не само корисницима библиотеке Факултета, него и правницима и стручњацима из других установа у граду и региону. Библиотека врши размену са универзитетским и факултетским библиотекама у Србији и региону, што доприноси богатству и разноврсности библиотечког фонда. Правила о коришћењу библиотечког фонда садржана су у *Правилнику о коришћењу Библиотеке*.

Факултет обезбеђује вођење адекватне набавне политике, како би се библиотечки фондови попуњавали актуелном литературом. У том циљу годишњим финансијским планом Факултета редовно се предвиђа висина средстава намењених попуњавању библиотечког фонда. Набавну политику води Библиотечки одбор, који систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда и стара се да сви предмети буду покривени одговарајућом литературом. Библиотечки одбор, у оквиру одобрених финансијских средстава, утврђује и годишњи план набавке.

Библиотечка грађа се електронски обрађује по међународним библиографским стандардима (ISBD), уз помоћ професионалног компјутерског пакета. Библиотека је новембра 2008. године постала пуноправни члан система KOBISS, који представља организациони модел повезивања библиотека у библиотечки-информациони систем са узајамном каталогизацијом, библиографско-каталожском базом података, локалним базама података

библиотека учесница, базом података о библиотекама и бројним другим функцијама. Сви унети подаци видљиви су у узајамној библиографско-каталошкој бази података КОBISS/ОРАК и могуће их је on line претражити.

Библиотечки фондови су доступни свим корисницима библиотеке Факултета, која редовно, два пута годишње, информише наставнике, сараднике и студенте о новим библиотечким јединицама електронским издањем „Билтена приновљених књига“. Билтен се доставља свим наставницима и сарадницима и објављује се на WWW презентацији Факултета. Уз то, Библиотека израђује и „Библиографију наставника и сарадника Факултета“ и „Библиографију одбрањених магистарских теза и докторских дисертација“, које се могу претражити на Интернет страници Факултета, као и „Библиографију монографских и серијских публикација објављених на Правном факултету“, која редовно излази у Зборнику радова Правног факултета у Нишу.

Саставни део Информатора који једном годишње објављује Факултет чине и информације којима се студенти систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.

Библиотека има приступ интернету и део је локалне и академске компјутерске мреже Србије. Уз то, библиотечки фондови су кроз базе података (каталог) доступни за претраживање преко корисничких програма и Интернета.

Библиотека Факултета је захваљујући Конзорцијуму библиотека Србије за обједињену набавку (КоБСОН) обезбедила својим корисницима могућност да приступе преко 35.000 наслова страних часописа и 160.000 књига, чију набавку финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја. У оквиру Библиотеке омогућено је коришћење и претраживање база агрегатора (HeinOnline, EBSCO, JSTORE, DOAJ, DOAB, TEEL, SciIndeks), правних и других релевантних база.

У Библиотеци су запослене четири особе. Радом Библиотеке руководи Управник, док са студентима раде два дипломирана библиотекара и један књижничар, сви са дугогодишњим искуством, тако да су врста и ниво њихове стручне спреме усклађени са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. Запослени у Библиотеци су компетентни и високо мотивисани за пружање квалитетних услуга свим корисницима. О томе говоре и подаци о анкетирању ваннаставних радника од стране студената и сарадника, где је рад у Библиотеци оцењен увек високом оценом.

За мишљења студената о раду библиотеке и предлозима за унапређење рада обезбеђене су посебне кутије, које се налазе у фоајеу читаонице.

Просторије у којима је смештен библиотечки фонд налазе се у приземљу зграде и опремљене су према савременим стандардима. Студентске читаонице и позајмно одељење су на другом спрату зграде Факултета.

У саставу Библиотеке су и две читаонице: читаоница, намењена студентима основних и мастер студија, корисне површине 230 м², са 110 места, и читаоница, намењена студентима докторских студија, корисне површине 40,94 м², са 6 места за наставнике и 1 местом за студенте докторских студија.

Особље Библиотеке пружа стручну помоћ студентима, наставницима и сарадницима у претраживању библиотечког фонда, база података и обезбеђује им коришћење публикација.

Читаонице раде сваког радног дана од 8 до 20 часова, а суботом од 8 до 18 часова. Позајмно одељење, које се налази уз читаонице, ради сваког радног дана од 8 до 16 часова, а суботом од 8 до 13 часова, што студентима и наставном особљу Факултета обезбеђује оптималан приступ библиотечком фонду током целе радне недеље.

Обезбеђење стандарда квалитета библиотечких ресурса врши се редовним праћењем, контролом и оцењивањем рада Библиотеке Факултета, за шта су одговорни Библиотечки одбор, Одбор за квалитет, Наставно-научно веће и катедре. Наведено праћење, контрола и оцењивање рада Библиотеке остварује се подношењем и разматрањем годишњих извештаја о раду, као и оцењивањем рада путем анкетирања и анализом приспелих коментара, предлога и приговора.

Нацрт годишњег извештаја о раду, који припрема управник Библиотеке, као и извештај комисије о резултатима анкете, разматра и усваја на крају сваке академске године Библиотечки одбор и доставља га Наставно-научном већу, продекану за наставу и Одбору за квалитет на разматрање и усвајање. У протеклом периоду Библиотечки одбор није достављао Одбору за квалитет Годишњи извештај о раду Библиотеке, тако да тај извештај није био предмет разматрања на седницама Одбора за квалитет.

Одбор за квалитет је у протеклом периоду спровео анкетирање наставног особља о квалитету рада запослених у стручним службама како од стране наставног особља, тако и од стране студената основних академских и докторских академских студија.

Извештај о вредновању квалитета студијског програма специјалистичких струковних студија Факултета показује да су студенти специјалистичких струковних студија јако задовољни радом библиотеке Факултета и информатичком опремљеношћу Факултета.

Одбор за квалитет анализирао је коментаре, предлоге и примедбе студената на рад Библиотеке Факултета, које су студенти убацивали у кутију за примедбе или су их дописивали у анкетним листићима. Иако је радно време читаонице у анкетама вредновано највишом оценом, поједини студенти су предлагали да се радно време читаонице продужи, да читаоница ради и викендом, односно од 0-24 часа. Такве предлоге Одбор за квалитет није подржао.

Квалитет информатичких ресурса

У просторијама Факултета се свим наставницима, сарадницима, студентима и ненаставном особљу обезбеђује коришћење савремене рачунарске опреме и лиценцираних рачунарских програма, као и приступ Интернету.

Сви наставнички и сараднички кабинети снабдевени су десктоп рачунарима и штампачима, а уз то су и сви наставници и сарадници задужили од Факултета лаптоп рачунаре који су им предати на личну употребу.

За претраживање библиотечког фонда, претраживање базе правних прописа и приступ Интернету студентима су на располагању један рачунар у просторијама Библиотеке, 20 рачунара у Рачунарској учионици на петом спрату, 6 рачунара, скенери и штампачи који се налазе у Рачунарско-информационом центру Факултета, као и 5 рачунара који се налазе у холу првог спрата Факултета. Уз то, и све студентске организације имају одговарајућу рачунарску опрему, као и приступ Интернету.

Одговарајућом аудио-визуелном опремом за извођење савремене наставе снабдевен је велики амфитеатар Факултета, као и учионице у којима се изводи настава.

Факултет се стара о редовном одржавању и модернизацији рачунарске опреме и обезбеђује несметано функционисање локалне рачунарске мреже, као дела академске мреже Републике Србије, која повезује све рачунаре дате на коришћење наставницима, сарадницима, службама Факултета и студентским организацијама.

Ради стручног и ефикасног обављања рачунарских и информатичких послова за потребе научно-истраживачке и наставне делатности Факултета, као и његових центара и служби, Факултет је установио, организовао и обезбедио услове за рад Рачунарско-информационог центра, чија организација, статус и рад су уређени Статутом Факултета и *Правилником о раду Рачунарско-информационог центра*.

Факултет обезбеђује вођење адекватне политике у набавци рачунарске опреме и одговарајућих програма. Финансијским планом за сваку годину редовно се опредељује висина средстава која су неопходна за ту сврху, с тим што годишњи план набавке утврђује Стручни одбор Рачунарско-информационог центра.

Путем веб презентације Факултет се представља и информише студенте, запослене и стручну и ширу јавност о свом наставном, научно-истраживачком, стручном и издавачком раду, као и о резултатима тог рада.

Факултет је у претходном периоду обезбедио и електронско издање свог часописа „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, јер је доступан у интегралном тексту (PDF формат) на интернет страници Правног факултета у Нишу (<http://www.prafak.ni.ac.rs>).

Зборник радова Правног факултета у Нишу је 20. фебруара 2019. године прешао на електронско уређивање. Радови се предају путем онлајн система за електронско уређивање АСИСТЕНТ, на следећој интернет адреси:

<http://asestant.ceon.rs/index.php/zrpf/index>

У Рачунарско-информационом центру запослена су два дипломирана инжењера електротехнике, који одржавају опрему, старају се о локалној мрежи и веб презентацији Факултета. Особље центра је компетентно и високо мотивисано за пружање квалитетних услуга свим корисницима. Уз то, у зависности од интересовања студената, у Рачунарско-информационом центру

организују се обуке студената за рад на рачунару, као и за претраживање библиотечког фонда и правних и осталих база података.

Обезбеђење стандарда квалитета информатичких ресурса остварује се редовним праћењем, контролом и оцењивањем рада Рачунарско-информационог центра и веб презентације Факултета, као и предузимањем одговарајућих корективних мера, за шта су одговорни Стручни одбор, Одбор за квалитет, Наставно-научно веће и катедре. Наведено праћење, контрола и оцењивање рада Рачунарско-информационог центра остварује се подношењем и разматрањем годишњих извештаја о раду, као и оцењивањем рада путем анкетаирања и анализом приспелих коментара, предлога и приговора.

Одбор за квалитет је у протеклом периоду спровео анкетаирање наставног особља о квалитету рада запослених у стручним службама како од стране наставног особља, тако и од стране студената основних и докторских академских студија.

Извештаји комисија о резултатима анкете за доделу награде "Најбољи радник у служби", (за 2020, 2021, 2022. и 2023. годину) показују да су наставници и сарадници Факултета веома високим оценама вредновали рад запослених у рачунарско-информационом центру Факултета. Рад рачунарско-информационог центра Факултета вреднован је одличним оценама такође и од стране дипломираних студената Факултета. Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета, показује да су дипломирани студенти задовољни квалитетом рада рачунарско-информационог центра Факултета и информатичком опремљеношћу Факултета.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Факултет има Правилник о уџбеницима, који се поштује при њиховом издавању.+++
2. Сви обавезни предмети прате одговарајуће уџбенике и учила, с тим што се на изборним предметима без одговарајућег уџбеника прецизно наводе странице из литературе које чине садржину предмета.+++
3. Факултет има традицију и искуство у издавачкој делатности.+++
4. Библиотечки фонд је богат, а библиотечка размена веома развијена.+++
5. Факултет има добре информатичке ресурсе, који се стално обнављају и осавремењују.+++
6. Факултет је обезбедио и електронско издање својих часописа „Зборник радова Правног факултета у Нишу“ и „Правни хоризонти“.+++
7. Факултет је прешао на електронско уређивање часописа "Зборник радова Правног факултета у Нишу"— путем онлајн система Асистент.+++

Слабости:

1. Набавка књига отежана је због компликованог и дугог процеса система јавних набавки.++
2. Недовољан број новијих уџбеника и монографија на страним језицима.++
3. Недовољност магацинског простора за библиотечке фондове како стално коришћених уџбеника и часописа, тако и њихових архивских примерака.+++

Могућности:

1. Измена актуелног система за набавку књига, који би био примерен факултетским набавкама.+++
2. Осавременивање информатичких ресурса.++
3. Побољшање услова рада у читаоницама.++

Опасности:

1. Неадекватна расподела сопствених средстава за набавку стране литературе, посебно уџбеника, монографија и часописа.++
2. Неадекватан систем набавке књига.++

г) Процена испуњености Стандарда 9 и предлог корективних мера:

Правни факултет у Нишу у потпуности испуњава Стандард 9.

Факултет је у претходном периоду студентима обезбедио неопходну литературу. За наставу из сваког предмета постоје одговарајући уџбеници и друга учила, која су била објављена пре почетка извођења наставе на предмету. Уз то, и Библиотека Факултета је била опремљена довољним бројем библиографских јединица, тако да су њен рад позитивно оценили сви њени корисници.

Значајан напредак остварен је и у области информатичких ресурса, јер су све учионице опремљене аудио-визуелном опремом, сви наставници и већина сарадника је добила на коришћење лаптоп рачунаре, а часопис „Зборник радова Правног факултета у Нишу“ издаје се и у електронском облику и почео је са електронским уређивањем помоћу онлајн система Асистент. Због свега тога је и рад Рачунарско-информатичког центра, као и његових запослених од свих анкетираних добио најбоље оцене. Током онлајн наставе, која је у претходном двогодишњем периоду одржавана због околности изазваних епидемијом КОВИД-19, Факултет је обезбедио све потребне техничке услове за беспрекорно функционисање платформи електронске комуникације.

Ипак, Факултет би у наредном периоду требао да, у складу са финансијским могућностима, повећа улагања у набавку иностране литературе. Такође, треба повећати број образовних и других установа и организација са којима се врши размена публикација, како би библиотечки фонд био што богатији. Уз то, наставнике и сараднике треба мотивисати да што више едукативног материјала припреме у електронском облику и учине их доступним студентима преко сајта Факултета. Преко курсева које би организовао Рачунарско-информатички центар, наставницима, сарадницима, ненаставном особљу и студентима треба омогућити да заврше напредне обуке

за коришћење одговарајућих програмских пакета (ACCESS, EXCEL и сл.). Напомињемо да је на Факултету одржана обука за коришћење програмског пакета са статистичку обраду података PSPP, као и да је у току континуирана обука наставника, сарадника, ненаставног особља и студената за напредно коришћење програмског пакета Microsoft Office Word.

У наредном периоду Библиотечки одбор, као и Стручни одбор Рачунарско-информатичког центра, треба своје извештаје о раду Библиотеке и Рачунарско-информационог центра да достављају и Одбору за квалитет Факултета ради њиховог разматрања.

г) Показатељи и прилози уз стандард 9

- [9.1. Статут Факултета \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)
  - [9.2. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)
  - [9.3. Правилник о уџбеницима \(„Билтен ПФН“, 315а/2023\)](#)
  - [9.4. Правилник о издавачкој делатности \(„Билтен ПФН бр. 314/23 “\)](#)
  - [9.5. Правилник о коришћењу библиотеке \(„Билтен ПФН“ бр. 105/07, 307/22\)](#)
  - [9.6. Правилник о раду Рачунарско-информационог центра \(„Билтен ПФН“, бр. 106/2007\)](#)
  - [9.7. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету](#)
  - [9.8. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)
  - [9.9. Библиографија наставника и сарадника Факултета](#)
  - [9.10. Библиографија монографских и серијских публикација објављених на Факултету](#)
  - [9.11. Попис библиографских јединица - извод из књиге инвентара](#)
- [Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)
[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

Стандард 10

КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ФАКУЛТЕТОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Правни факултет Универзитета у Нишу је својим *Статутом*, а у складу са законом, утврдио органе управљања и органе пословођења, као и њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом. Поред тога, Статутом Факултета и одговарајућим општим актима, утврђени су и стручни органи Факултета, његове организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола. Остваривање права и заштита интереса студената у надлежности је Студентског парламента, чији је рад регулисан *Статутом студентског парламента*, као и студента-продекана.

На основу *Статута Факултета*, орган управљања је Савет Факултета, орган пословођења је декан, а стручни органи су: Наставно-научно веће, Изборно веће Факултета, Научно веће Центра за правна и друштвена истраживања, Одбор за перманентно образовање, Комисија за мастер и докторске студије, Већа катедара Факултета, и други стручни органи одређени Статутом.

Организациону структуру Факултета чине четири јединице: Наставно-научна јединица, Научно-истраживачка јединица, Јединица за квалитет и Секретаријат Факултета.

Наставно-научну јединицу чине катедре и Правна клиника.

Научно-истраживачку јединицу Факултета чине: Центар за правна и друштвена истраживања, Центар за јавне политике Европске уније, Центар за међународно приватно право хашких конвенција, Центар за публикације, Библиотека и Рачунарско-информациони центар.

Субјекти обезбеђења квалитета, у оквиру Јединице за квалитет, су Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студирања и Комисија за односе са студентима, као сталне, као и повремене комисије и радна тела која се образују према потреби. Послови Секретаријата Факултета груписани су у три службе: Служба за опште послове, Служба за наставу и студентска питања и Служба за материјално-финансијске послове.

Стандарди квалитета управљања, који су утврђени *Правилником о квалитету*, односе се на квалитет управљања, квалитет пословођења и планове рада Факултета.

Факултетом управља Савет Факултета, који је конституисан у складу са законом и Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета. Савет Факултета одлучује благовремено и у складу са својом надлежношћу, с тим што су надлежност и начин рада Савета Факултета утврђени *Статутом* и *Пословником о раду Савета*. Одлуке Савета засноване су на важећим прописима и у складу са Стратегијом развоја Факултета, Стратегијом управљања квалитетом и Планом рада Факултета.

Орган пословођења је декан, који представља, заступа, организује и руководи радом Факултета, а његова овлашћења и одговорности регулисане су Статутом Факултета. Декан је одговоран за функционисање система управљања квалитетом и спровођење утврђених стандарда квалитета рада у свим областима обезбеђења квалитета. Послови пословођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено, с тим што морају бити у функцији остваривања Стратегије развоја Факултета, Стратегије управљања квалитетом, Плана рада Факултета и планова рада факултетских центара и служби. Декан, продекани и секретар Факултета, у складу са Стратегијом развоја Факултета и Стратегијом управљања квалитетом, израђују нацрт годишњег Плана рада Факултета и Финансијског плана. Предлог Плана рада и Финансијског плана разматра Наставно-научно веће Факултета, а усваја их Савет Факултета. Оба плана доступна су јавности и доследно се примењују.

Стандарди ненаставне подршке, који су предвиђени *Правилником о квалитету*, односе се на Секретаријат Факултета, услове рада, избор нових радника и забрану дискриминације.

Ненаставну подршку пружа Секретаријат Факултета, који чине секретар и стручне службе Факултета. Унутрашња организација, систематизација послова и задатака и рад радника Секретаријата ближе се уређују *Правилником о систематизацији радних места*. *Правилником о Књизи упутстава о раду Секретаријата* утврђени су поступци и процедуре за рад запослених у одговарајућој служби, као и обрасци које свака служба користи у свом раду. За координацију и надзор над радом служби одговоран је секретар Факултета, а свака служба има свог шефа, који непосредно организује и руководи радом службе и одговоран је за квалитетно обављање послова.

Ненаставно особље Факултета квалификовано је и компетентно и својим радом успешно пружа подршку квалитетној реализацији студијских програма и обављању научно-истраживачких и осталих делатности Факултета. Број и квалитет ненаставног особља су, углавном, у складу са стандардима за акредитацију.

Факултет је обезбедио запосленима безбедну радну средину и оптималне услове рада. Услови рада и систем заштите радне средине утврђени су посебним *Правилником о заштити на раду и заштити околине* и *Правилником о заштити од пожара*.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се *Правилником о раду*, у складу са *Законом о раду* и

Колективним уговором, и доступни су јавности. Код заснивања радног односа са ненаставним радницима, Факултет је утврдио прецизне критеријуме за избор. По закључивању уговора о раду, запослени се уводи у посао. Сваки запослени на Факултету има свој персонални досије у који се уписују подаци о квалификацијама и компетенцијама запосленог, о његовом напредовању, као и о евентуалним дисциплинским мерама које су му изречене.

Напредовање запослених зависи од рада и резултата рада и регулисано је Правилником о раду.

Факултет спречава сваки вид непосредне и посредне дискриминације лица приликом избора кандидата за запослење и обављање одређеног посла, као и запослених, а исто тако спречава и узнемиравање и сексуално узнемиравање запослених, као и сваки вид изазивања страха и понашања које ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво радно окружење. С тим у вези, Факултет је усвојио Правилник о спречавању и заштити студената и запослених од сексуалног узнемиравања (Билтен ПФН, број 312/2023).

Канцеларијско пословање, стандарди израде и начин чувања документације, уређени су *Правилником о канцеларијском пословању*, на основу кога се *Упутством о вођењу документације* утврђује начин пријема и циркулације документације на Факултету. За сваку службу организовано је вођење Књиге интерне поште, а за Факултет вођење Архивске поште. Факултет је обезбедио посебне поштанске преградке за пошту намењену свим наставницима и сарадницима.

Правилник о квалитету прописује да се квалитет управљања и ненаставне подршке обезбеђује систематским праћењем, контролом и извештавањем о раду запослених у факултетским службама, редовним оцењивањем квалитета рада органа пословођења и служби, предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима, као и унапређивањем радних способности ненаставних радника. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља подложни су оцени наставника, ненаставног особља и студената, при чему Факултет посебно прати и оцењује однос управљачког и ненаставног особља према студентима, као и њихову мотивацију у раду са студентима.

Контролу квалитета рада ненаставних радника врше секретар и шефови служби. Правила о мерама за побољшање квалитета, укључујући и дисциплинске мере, садржана су у Правилнику о раду и у уговорима о раду и доследно се примењују. На крају академске године, шефови служби подносе секретару Факултета годишњи извештај о раду службе, у коме сумирају резултате рада, евидентирају евентуалне тешкоће и слабости и предлажу мере за њихово превазилажење. На основу извештаја шефова служби, секретар припрема годишњи извештај о свом и раду Секретаријата, који се доставља декану, Наставно-научном већу и Одбору за квалитет, с тим што извештај, са евентуалним примедбама декана и Одбора за квалитет, разматра и усваја Наставно-научно веће. Међутим, Одбору за квалитет, у претходним академским школским годинама, није био достављен наведени извештај секретара Факултета па није ни био у прилици да се о њему претходно изјашњава.

Факултет, применом одговарајућих мера подстиче ненаставно особље на усвајање и развијање културе квалитета, на посвећеност раду и максимално залагање на послу до степена изврности, као и на развијање професионалног односа према корисницима услуга. Декан Факултета је у претходном периоду, у складу са одлуком о варијабилним примањима, утврђивао повећани коефицијент примања ненастаним радницима који су остваривали најбоље резултате у раду, а подовом дана Факултета се редовно додељује и награда „Најбољи радник у служби“. Уз то, секретар Факултета, у складу са Законом о раду, утврђује предлог конкретних корективних мера за отклањање узрока неквалитетног рада, док у случају кад постоји сумња да запослени не остварује предвиђене резултате рада, односно неквалитетно обавља послове зато што нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради, декан Факултета одређује комисију за надзор над радом запосленог, с тим што на основу извештаја комисије декан доноси одлуку у складу са законом. Уколико је неквалитетно обављање посла последица повреде радне дужности утврђене Правилником о раду или уговором о раду, секретар Факултета, на предлог шефа службе, иницира предузимање дисциплинских мера.

Рад и однос управе службе Факултета био је предмет анкетирања од стране студената Факултета. *Извештај о вредновању квалитета студијског програма специјалистичких студија показује да су студенти јако задовољни радом управе Факултета и факултетских служби.*

Факултет подстиче, мотивише и обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно усавршавање у циљу повећања компетенција за праћење и примену нових прописа и информационих технологија и осавремењавање процеса рада. У том контексту, Факултет је пружао подршку и обезбеђивао учешће заинтересованим ненастаним радницима на различитим стручним обукама, испитима и семинарима, како би се усавршили и стекли нове компетенције (в. *Уверење о положеном стручном испиту за стицање сертификата за службеника за јавне набавке из 2019. године*).

б) SWOT анализа

Предности:

1. Статутом Факултета јасно су дефинисане надлежности органа управљања, органа пословођења и стручних органа.+++
2. Статутом Факултета дефинисана је организациона структура Факултета.+++
3. Квалитет управљања Факултетом се вреднује.+++
4. Спроводи се анкете о квалитету рада стручних служби и ненаставне подршке и предузимају се мере за унапређивање квалитета.+++
5. Ненаставно и управљачко особље се перманентно усавршава и образује.+++

Слабости:

1. Недостатак оптималне стручне и радне ангажованости појединих ненаставних радника.++

Могућности:

1. Веће укључивање свих структура ненаставне подршке у креирање и спровођење мера предвиђених Планом интегритета. ++
2. Стално побољшавање и дорада софтвера за квалитетнији и ефикаснији рад Службе за наставу и студентска питања. ++
3. Едукација ненаставних радника и перманентно праћење законских и подзаконских прописа ради остваривања бољег контакта са студентима. ++

Опасности:

1. Неконтинуирана примена корективних и подстицајних мера смањује мотивацију ненаставних радника. ++

в) Процена испуњености стандарда 10 и предлог корективних мера

Факултет испуњава Стандард 10.

Управа Факултета треба у наредном периоду да повећа активности и унапређује промотивно-маркетиншке мере како би, због велике конкуренције сродних факултета у образовном процесу, обезбедила упис предвиђеног броја што квалитетнијих студената.

Неопходно је да се наставе напори и активности на побољшавању услова рада ненаставних радника обезбеђивањем адекватног простора за рад, набавком савремених средстава за рад и побољшањем техничких услова рада.

У наредном периоду је неопходно да се, у виду корективних мера, учине напори усмерени на усавршавање организације рада у оквиру свих служби Факултета, појачавање надзора над радом запослених у службама, као и на доследнију примену корективних и подстицајних мера.

г) Показатељи и прилози уз стандард 10

- [10.1. Статут Факултета \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)
- [10.2. Правилник о систематизацији радних места \(„БПФ у Нишу“, бр. 306/2022\)](#)
- [10.3. Правилник о књизи упутстава о раду Секретаријата \(„БПФ у Нишу“, бр. 132/2008\)](#)
- [10.4. Правилник о заштити од пожара \(„Билтен Правног Факултета у Нишу“, бр. 198/2013\)](#)
- [10.5. Закон о раду \(“Сл. гласник РС“, број 24/2005...95/2018\)](#)
- [10.6. Правилник о канцеларијском и архивском пословању \(„БПФ у Нишу“, бр.01-696 од 03. 04. 2002. године.\)](#)
- [10.7. Пословник о раду Савета Факултета \(„Билтен Правног факултета“ бр. 319а/23\)](#)
- [10.8. Шематска организациона структура Правног факултета Универзитета у Нишу](#)

[10.9. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета специјалистичких струковних студија права](#)

[Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Стандард 11

КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

За обављање наставне и научно-истраживачке делатности Правни факултет Универзитета у Нишу користи простор и опрему који су задовољавајућег обима, адекватне структуре и на доста високом степену техничке савремености. Простор и опрема Факултета задовољавају одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, тако да обезбеђују квалитетно извођење наставе на свим врстама и нивоима студија, као и одговарајуће радне услове за све студенте и запослене.

Простор који Факултет користи за обављање наставне и научно-истраживачке делатности обухвата укупно 6.104 квм корисне површине, и то:

- амфитеатар површине 381,50 квм са 480 места,
- 8 учионица укупне површине 718,29 квм, са 828 места,
- 48 функционално опремљених кабинета, укупне површине од 897,50 квм,
- Библиотека – позајмно одељење, укупне површине од 22,38 квм,
- читаоница за студенте основних и мастер академских студија, укупне површине 240,40 квм, са 110 места,
- читаоница за студенте докторских студија, укупне површине 40,94 квм, са 7 места,
- Рачунарско-информациони центар, укупне површине 67,11 квм, са 12 места
- рачунарска учионица, укупне површине 51,47 квм, са 20 места,
- три суднице (једна на другом спрату, једна на трећем и једна на петом спрату зграде), укупне површине 98,53 квм, са 65 места,
- Правна клиника, са огледном адвокатском канцеларијом, укупне површине 77,82 квм са 19 места,
- Студентски клуб, укупне површине 268,00 квм, са 136 места,
- три просторије за рад студентских организација и Студентског парламента, укупне површине 56,76 квм, са 40 места,
- 20 просторија за рад факултетских служби, укупне површине 527,9 квм, са 33 места.

Факултет располаже и са паркинг простором, капацитета 50 паркинг места, која дели са Економским факултетом у Нишу.

За извођење наставе и испита користе се амфитеатар и потребан број учионица и сала, које су опремљене савременим аудио-визуелним средствима и одговарајућим намештајем.

Укупна површина радног простора у извођењу наставе по сменама, с обзиром на број студената који студирају према акредитованим студијским програмима задовољава прописане стандарде, јер по студенту износи 5,68 м/2. Уколико се, пак, узму у обзир и студенти који су обновили годину, онда је тај однос нешто нижи и износи 3,08 м/2 по студенту. У сваком случају, радни простор који се користи за извођење наставних активности је по свом обиму такав да сваком студенту обезбеђује место за седење у амфитеатру, учионицама и у салама.

Факултет има и довољан број кабинета за наставнике и сараднике, који пружају услове за припрему наставе, индивидуалан научно-истраживачки и стучни рад.

Библиотека Факултета – позајмно одељење налази се у просторији која пружа солидне услове за рад библиотечког особља, с тим што у потпуности задовољава и потребе студената, наставника и сарадника. У саставу Библиотеке је и читаоница.

У оквиру Правне клинике је опремљена адвокатска канцеларија. Факултет има посебну учионицу-судницу, у којој се изводи практична настава кроз симулације суђења, као и рачунарску учионицу, у којој студенти имају приступ Интернету, а могу да користе и услуге фотокопирања, штампања, скенирања и нарезивања CD и DVD материјала. Осим наведенога, током јула 2022. године окончани су радови на адаптирању двеју факултетских сала, које ће надаље служити као суднице, са свим пратећим највишим савременим стандардима.

Правни факултет Универзитета у Нишу и Стејт департмент САД – Биро за међународну борбу против наркотика и спровођење закона, закључили су Уговор о донацији бр. 01-2599 од 05.10.2023. године.

Предмет Уговора је опремање рачунарском и сродном опремом суднице за симулације суђења (учионица 6/1 и 14/2) на Правном факултету у Нишу.

Вредност донације је 16.827,28 УСД.

Рачунарска и сродна опрема се састоји од:

- 12 десктоп рачунара
- 2 мрежна штампача
- 2 десктоп скенера
- 2 видео пројектора
- 2 система за озвучење
- 2 система за видео надзор

Факултет је обезбедио и опремио одговарајуће просторије за управу Факултета и рад факултетских стручних служби, као и три просторије за рад Студентског парламента и студентских организација. Факултет има и просторију за студентски клуб, која тренутно није у функцији.

Детаљна спецификација простора дата је у *Прегледу простора*.

Факултет води одговарајућу набавну и финансијску политику како би обезбедио услове за квалитетно извођење наставе и задовољио потребу запослених и студената за савременим информатичким средствима, имајући у виду њихов број.

Факултет је студентима обезбедио две учионице, опремљене савременим техничким и осталим уређајима, који студентима омогућавају рад на рачунарима, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала. Укупно 30 рачунара намењено је искључиво студентима (2 у Рачунарско-информационом центру, 10 у рачунарској учионици, 5 у холу испред амфитеатра, 12 рачунара у судницама 6/1 и 14/2 и један у Библиотеци). Студентима је, на тај начин, обезбеђен неометан приступ свим информацијама у погледу студија, које се редовно објављују на Интернет страници Факултета, али и правним и библиографским базама Факултета и наставним материјалима који се објављују у електронском облику.

Сваки наставник и сарадник добио је на коришћење компјутер, одговарајуће конфигурације, а највећи број наставника и сарадника и лаптоп рачунар. Службе су опремљене одговарајућим техничким средствима и компјутерском опремом и у раду користе адекватне софтвере. Сви запослени на Факултету имају приступ различитим информацијама у електронском облику и информационом технологијама, које користе у сврху професионалног усавршавања.

Закључно са 31.12.2023. године Факултет има 47 рачунара у кабинетима наставника и сарадника. Стручне службе Факултета користе 38 рачунара, 17 рачунара се налазе у салама за извођење наставе, а 5 рачунара се налази у холу испред амфитеатра (инфо рачунари за студенте). Рачунарска учионица снабдевена је са 10 рачунара. Факултет има и 7 сервера и 10 видео бимова. Уз све то, 123 лаптоп-рачунара задужено је од стране наставника и сарадника Факултета.

Факултет је сопственим средствима обезбедио бежичну Интернет везу у већем делу објекта којим располаже.

Детаљна спецификација опреме садржана је у *Инвентару опреме*.

Факултет обезбеђује редовно одржавање простора и опреме кроз организовање рада одговарајућих служби. Уз то, Факултет обезбеђује и висок ниво хигијене свих просторија, редовно одржавање опреме и њено осавремењивање.

У претходном периоду Факултет је, својим средствима, извршио адаптацију дотрајалог крова изнад амфитеатра, заменио дотрајалу столарију у амфитеатру и сали бр. 2. Исте просторије су реновиране и заменом подне облоге, завеса и намештаја.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се: праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама студената и наставног процеса; контролом квалитета простора и опреме, путем анкетања студената и запослених; доследном применом законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала и предузимањем корективних

и подстицајних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

Резултати анкетирања студената специјалистичких струковних студија показују да су студенти веома задовољни квалитетом простора и опреме и укупним ресурсима Факултета.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Добра опремљеност амфитеатра, учионица, Рачунарско-информационог центра, Правне клинике, сале-суднице и осталог пословног простора.+++
2. Домаћинско газдовање, одржавање и квалитативно побољшавање простора.+++
3. Квалитетније обављање наставе и одвијање наставног процеса уопште, због увођења савремене технологије.+++
4. Континуирано осавремењивање информатичких ресурса.+++

Слабости:

1. Повремена недовољност учионочког простора због преклапања наставе и испитних рокова.++

Могућности:

1. Проширивање пословног простора и уступање на коришћење просторија које се налазе у источном делу зграде, а на којима право коришћења припада ЖТП-у Београд.++
2. Инсталација климатизације у Амфитеатару Факултета, уз финансијску помоћ Министарства просвете.++
3. Замена прозорске столарије и прозорских стакала, на преосталом, делу објекта.++

Опасности:

1. Нередовно и недовољно финансирање материјалних трошкова Факултета за текуће инвестиционо одржавање.++
2. Старост објекта и инсталација.++
3. Нерешено питање обезбеђења даљинског грејања зграде.++

в) Процена испуњености Стандарда 11 и предлог корективних мера:

Правни факултет испуњава Стандард 11.

Факултет ће наставити да перманентно побољшава квалитет простора и опреме.

Предлаже се, као корективна мера, да се убудуће контрола квалитета простора и опреме осмисли као посебна анкета, која би била спроведена међу студентима, ненаставним особљем и наставницима и сарадницима.

г) Показатељи и прилози уз стандард 11

[11.1. Извод из катастра](#)

[11.2. Одлука о подели простора са Економским факултетом](#)

[11.3. Извештај о вредновању специјалистичких струковних студија](#)

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 13

УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Правни факултет Универзитета у Нишу обезбедио је значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета. Ту своју значајну улогу студенти Факултета остварују: радом студентских организација; учешћем представника студената у органима и телима Факултета; редовним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информацијских ресурса, рада наставника, сарадника и факултетских служби у поступку анкетирања који спроводе органи Факултета; изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета; и изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима спољашњег оцењивања квалитета.

Правила о учешћу студената у процесу обезбеђења квалитета садржана су у *Правилнику о квалитету* и другим општим актима којима су уређени поступци за обезбеђење квалитета.

Факултет је обезбедио да студенти у пуној мери остваре право на самоорганизовање и учешће у одлучивању. На Правном факултету Универзитета у Нишу данас делују две регистроване студентске организације: Савез студената Правног факултета у Нишу и ELSA.

Студентске организације на изборима за Студентски парламент пропорционално учествују приликом формирања Студентског парламента. Представници Студентског парламента учествују у раду: Наставно-научног већа Факултета (пет представника Студентског парламента), Савета Факултета (три представника Студентског парламента), Одбору за квалитет (једног представника Студентског парламента), Комисије за праћење и унапређивање студирања (једног представника Студентског парламента) и Комисије за односе са студентима (једног представника Студентског парламента).

Редовним присуством на седницима Наставно-научног већа и Савета Факултета, представници Студентског парламента активно учествују у креирању студијских програма, њиховим изменама и допунама, као и решавању свих питања везаних за статус студената.

Сви студенти Факултета имају могућност да активно учествују и у оцени квалитета: студијских програма, свих елемената наставног процеса, обавезне и допунске литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника и факултетских служби. Резултати свих анкета редовно су предмет разматрања на седницама Студентског парламента. Уз то, Факултет је дужан да резултате анкета учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања.

Факултет подстиче студенте и да се изражавањем мишљења и ставова активно укључују у процес развоја студијских програма и планова рада на предметима, као и у процес унапређивања процеса наставе, метода испитивања и др.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Представници студената Факултета учествовањем у раду Наставно-научног већа, Одбора за квалитет, Комисије за праћење и унапређивање студирања и Комисије за односе са студентима, учествују у обезбеђивању квалитета.+++
2. Сви студенти Факултета имају могућност да кроз учешће у анкетирању оцењују квалитет Факултета, студијских програма и наставе уопште.+++

Слабости:

Недовољан број студената који активно учествују како у наставном процесу, тако и у анкетама о оцени студијских програма, педагошког рада наставника и сарадника, квалитету уџбеника, квалитету оцењивања, услова рада.+++

Могућности:

Предузимање адекватних мера како би се што већи број студената заинтересовао за учешће у наставном процесу и за побољшање његовог квалитета (измена и допуна студијских програма, побољшања и осавремењивање наставе и услова рада, увођења различитих видова практичне наставе).+++

Опасности:

Несразмерно учешће у планирању наставних и ваннаставних активности студената у оквиру обавезног фонда часова и испуњавања предиспитних обавеза. +++

в) Процена испуњености Стандарда 13 и предлог корективних мера

Правни Факултет Универзитета у Нишу испуњава Стандард 13.

У наредном периоду, Факултет ће, у циљу валидности и кредибилитета анкета које се спроводе, преко представника Студентског парламента мобилисати што већи број студената да учествују у наставном процесу, као и у анкетама које се спроводе.

Факултет ће наставити да унапређује систем обезбеђења квалитета, при чему ће узимати у обзир и ставове и мишљења студената, студентских организација и Студентског парламента.

Факултет ће настојати да још више повећава свест и знање студената о систему обезбеђења квалитета, да их мотивише да објективно вреднују све сегменте квалитета, као и да им укаже на потребу да својим предлозима и сугестијама треба да допринесе даљем унапређивању квалитета.

г) Показатељи и прилози уз стандард 13

[13.1. Статут Факултета \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)

[13.2. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)

[13.3. Одлука о именовању чланова Одбора за квалитет](#)

[13.4. Одлука о именовању чланова Комисије за праћење и унапређивање студирања](#)

[13.5. Одлука о именовању чланова Комисије за односе са студентима](#)

[13.6. Одлука о именовању Менаџера квалитета](#)

Стандард 14

СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Правни факултет Универзитета у Нишу је усвајањем *Стратегије управљања квалитетом*, *Правилника о квалитету* и *Правилника о самовредновању*, као и избором чланова Одбора за квалитет, са својим сталним комисијама, обезбедио институционалне оквире за систематско праћење, периодичну проверу и унапређивање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета.

Факултет је обезбедио услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета, у свим областима које су предмет самовредновања. За сваку област обезбеђења квалитета утврђени су посебни методи и индикатори за праћење и вредновање квалитета, као и систем подстицајних и корективних мера за обезбеђење задовољавајућег нивоа квалитета.

Правилником о квалитету предвиђено је редовно периодично вредновање квалитета, уз могућност да се изврши и ванредна провера квалитета, ако за тим постоји потреба. Према чл. 227. Правилника о квалитету, најмање једном у три године Факултет спроводи поступак самовредновања и провере нивоа квалитета, током којег проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета и достигнути ниво остваривања утврђених стандарда квалитета.

Факултет обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената, на начин утврђен овим Правилником и другим општим актима Факултета. Факултет обезбеђује и податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета.

Сви општи акти којима је регулисан систем обезбеђења квалитета учињени су доступним јавности на интернет страници Факултета

Сви наставници, сарадници и ненаставни радници упознати су са новоуспостављеним системом обезбеђења квалитета. Извештаји о резултатима анкетирања, извештаји о успеху студената у студирању и на испитима, као и извештаји о положају правника на тржишту рада, предмет су разматрања на седницама Одбора за квалитет, одговарајућих комисија и Наставно-научног већа Факултета.

Факултет је континуирано и систематски прикупљао потребне информације о обезбеђењу квалитета и вршио периодично провере у свим

областима обезбеђења квалитета, у складу са стандардима за акредитацију, Правилником о квалитету и Правилником о самовредновању. Својим проактивним приступом, запослени на Факултету, задужени за обезбеђење квалитета дали су значајан допринос у испуњењу овог стандарда.

У погледу самовредновања установе, Факултет је први пут провео поступак самовредновања у току припрема за први циклус акредитације. У оквиру тог циклуса акредитације проведен је поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета, предвиђених *Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање, Правилником о квалитету Правног факултета Универзитета у Нишу и Правилником о самовредновању Правног факултета Универзитета у Нишу*. У периоду након сачињавања првог извештаја о самовредновању установе до данас – Факултет је редовно проводио поступке оцене квалитета и у вези са тим писани су и објављивани извештаји о самовредновању установе. Сви извештаји о самовредновању објављени су на сајту Факултета (<http://www.prafak.ni.ac.rs/kvalitet/odbor-za-kvalitet/izvestaji-o-samovrednovanju.html>). Осим самовредновања установе, Факултет ће надаље приступати и самовредновању сваког студијског програма понаособ.

Извештаји о резултатима анкетирања, извештаји о успеху студената у студирању и на испитима, као и извештаји о положају правника на тржишту рада, били су предмет разматрања на седницама Одбора за квалитет, одговарајућих комисија и Наставно-научног већа Факултета.

Формирана је база података Одбора за квалитет која ће обезбедити трајно чување прикупљених података и њихово упоређивање са подацима који ће се прикупити током спровођења наредног анкетирања и примене других метода за прикупљање података.

Сви извештаји о самовредновању учињени су доступним јавности објављивањем на Интернет страници Факултета www.prafak.ni.ac.rs.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Стратегија управљања Факултетом усаглашена је са стратегијама за обезбеђивање квалитета других престижних високошколских институција у земљи и иностранству.+++
2. На Факултету постоји инфраструктура која систематски прати и обезбеђује квалитет.+++

Слабости:

Недовољна комуникација Факултета са послодавцима или дипломираним правницима, у погледу процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената.+++

Могућности:

1. Унапређење успостављене сарадње са другим домаћим и иностраним високошколским установама са циљем размене искустава о институционалним оквирима за систематско праћење, периодичну

проверу и унапређивање квалитета, у свим областима обезбеђења квалитета.+++

2. Организација конференција, посвећених процени и унапређивању квалитета у високом образовању.+++

Опасности:

Отежано одржавање оптималног нивоа посвећености систематском праћењу и периодичној провери квалитета.

в) Процена испуњености Стандарда 14 и предлог корективних мера

Правни факултет испуњава Стандард 14.

У наредном периоду, неопходно је наставити са проверама квалитета и дорадом процедуре за те провере, као и са успостављањем нових стандарда и процедура за обезбеђење и проверу квалитета.

С обзиром на актуелну ситуацију у вези са запошљавањем, посебно у вези са запошљавањем ненаставног особља, у овом тренутку није нужно да се запосли менаџер квалитета, што се иначе предвиђа Правилником о квалитету, али је неопходно да се један од стручних и компетентних ненаставних радника обавезе да континуирано и систематски прати и организује све послове и активности који су у вези са обезбеђењем квалитета и стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета на Факултету.

г) Показатељи и прилози уз стандард 14

[14.0 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада](#)

[14.1. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)

[14.2. Правилник о самовредновању \(„Билтен ПФН“, бр. 122/2008\)](#)